

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Львівський національний університет імені Івана Франка
Освітня програма	30607 Прикладна екологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	101 Екологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Львівський національний університет імені Івана Франка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30607
Назва ОП	Прикладна екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гаврилюк Максим Никандрович, Кофанов Олексій Євгенович, Тесьолкіна Тетяна Сергіївна, Архипова Людмила Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.10.2022 р. – 29.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Zvit-SO_Prykladna-ekolohiia.pdf
Програма візиту експертної групи	https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Prohrama-vizytu-OPP-Ekolohiia_Prykladna-ekolohiia.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ЛНУ імені Івана Франка демонструє політику відкритості та прозорості. Усі внутрішні документи, що регулюють діяльність освітнього процесу у ЗВО є зрозумілими та чіткими. Інформація про ОП “Прикладна екологія”, включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти є достовірною та доступною для всіх зацікавлених сторін. Ведеться системна робота щодо академічної доброчесності за участі всіх учасників освітнього процесу. За змістом ОП “Прикладна екологія” має високий рівень унікальності, що випливає з досвіду, традицій, відповідної матеріально-технічної бази випускової кафедри та географічного факультету ЛНУ імені Івана Франка та співвідноситься з візією закладу вищої освіти - класичного університету України з тривалими академічними традиціями та цінностями. До викладання на ОП залучений потужний кадровий склад необхідної кваліфікації. В ЛНУ ім. Івана Франка розвинена система морального та матеріального заохочення науково-педагогічних працівників. Створений інституційний мотиваційний фонд може бути прикладом для наслідування іншим ЗВО В ЛНУ імені Івана Франка на ОП Прикладна екологія забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти. Створене освітнє середовище реалізує широкі можливості набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), сприяє активній участі органів студентського самоврядування у забезпеченні якості освітнього процесу. Створений Центр соціального розвитку і громадських ініціатив, надає допомогу і підтримку здобувачам, НПП та іншим співробітникам в умовах правового режиму воєнного стану. З огляду на зазначене ЕГ переконалаась у цілісності й реальності освітнього процесу, позитивно оцінила відповідність критеріям оцінювання якості ОП. ЕГ перспективи розвитку ОП вбачає в розширенні можливості формування індивідуальної траєкторії навчання для здобувачів шляхом обрання вибіркового компонент з інших структурних підрозділів, розширенні дисциплін гуманітарного циклу (в т.ч. англійської мови), переліку вибіркового дисциплін. ОП набуде потужного розвитку за умови розширення кола стейкхолдерів з числа промислових підприємств, які мають джерела впливу на довкілля.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Унікальність є сильною стороною ОП, що полягає в поглибленому вивченні геосистем із застосуванням геоінформаційних технологій, розробкою рекомендацій для попередження та ліквідації негативних екологічних процесів у геосистемах. Унікальність програми ґрунтується на традиціях географічного факультету ЛНУ імені Івана Франка, що співвідноситься з візією закладу. Продуктивна співпраця із стейкхолдерами, зокрема державними територіальними екологічними структурами та НПП є доброю практикою. Оновлення ОП відбувається постійно з урахуванням пропозицій всіх стейкхолдерів і включення в НПП нових сучасних дисциплін, що надає додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг. ЕГ відзначає активне обговорення ОП на різних рівнях системи забезпечення якості освіти ЛНУ імені Івана Франка, який демонструє політику відкритості та прозорості. Усі внутрішні документи, що регулюють діяльність освітнього процесу у ЗВО є зрозумілими та чіткими. Інформація про ОП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) є достовірною та доступною для всіх зацікавлених сторін. Набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) та активна участь органів студентського самоврядування у забезпеченні якості освітнього процесу є сильною стороною програми. У ЗВО розгорнута система щодо популяризації академічної доброчесності за участі всіх учасників освітнього процесу. Позитивною практикою є підписання всіма учасниками освітнього процесу Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності. До викладання на ОП залучений потужний кадровий склад необхідної кваліфікації. Спостерігається гармонійне поєднання навчання, викладання та дослідницької роботи здобувачів та НПП. Позитивними практиками за ОП є: регулярне оновлення змісту освіти, що спирається на новітні наукові досягнення викладачів; налагоджений процес інтернаціоналізації НПП. В ЛНУ ім. Івана Франка розвинена система морального та матеріального заохочення науково-педагогічних працівників. Створений інституційний мотиваційний фонд може бути прикладом для наслідування іншим ЗВО Сильною стороною є розвинена матеріально-технічна база, наявність облаштованого укриття на випадок повітряної тривоги. ОП забезпечують навчальні лабораторії: «Геоінформаційних технологій і ландшафтного планування», «Геоінформаційного моделювання і картографування». Наукова бібліотека ЛНУ ім. Івана Франка є потужним матеріальним та цифровим ресурсом, який не лише забезпечує освітній процес усім необхідним, але й надає вільний доступ до різноманітних ресурсів, включаючи наукометричні бази Web of Science та Scopus. Позитивною практикою є функціонування Центру соціального розвитку і громадських ініціатив, який надає допомогу і підтримку здобувачам, НПП та іншим співробітникам в умовах правового режиму воєнного стану.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Коло стейкхолдерів рекомендовано доповнити співпрацею з промисловими підприємствами, які мають джерела впливу на довкілля, шляхом проведення індивідуальної виробничої магістерської практики в січні 2023 р на таких підприємствах. Слабкою стороною ОП, що випливає з загальноінституційної практики є звужена можливість формування індивідуальної траєкторії навчання для здобувачів. ЕГ рекомендує прийняти інституційні рішення для реалізації з 2023/24 н.р максимально можливого врахування потреб здобувачів ВО, для обрання вибіркового компонент з інших структурних підрозділів, незалежно від спеціальності чи підрозділу, який забезпечує її викладання, індивідуальної можливості для здобувача розширення дисциплін гуманітарного циклу, запровадження електронної процедури обрання вибіркового дисциплін, розширення переліку вибіркового дисциплін. ЕГ рекомендує

надати можливість здобувачам з 2023/24 н.р. вивчення окремих дисциплін (вибіркових) англійською мовою. Рекомендовано при удосконаленні ОП з 01.09.2023 запровадити лабораторні роботи, зокрема з дисципліни “Метрологія і нормування якості довкілля”. З дисципліни “Магістерський семінар” самостійна робота складає 73,3% від загального обсягу годин. Рекомендовано привести у відповідність навчальний план з 2023/24 н.р. згідно п.4.6 “Положення про організацію освітнього процесу у ЛНУ імені Івана Франка” в частині співвідношення аудиторної та самостійної роботи. Рекомендовано розглянути можливість врахування вимог професійного стандарту в оновленій ОПІ 2023 р. Має місце слабе залучення здобувачів ОП до програм академічної мобільності. Недостатня залученість до викладання фахівців з інших ЗВО. ЕГ рекомендує активізувати протягом 2023 р. запрошення гостьових лекторів з інших ЗВО, у т.ч. іноземних. Потребує активізації грантова діяльність. У ЗВО відсутня єдина система перевірки курсових робіт на антиплагіат. Рекомендується протягом II семестру 2022/2023 н.р. удосконалити технологічну складову перевірки цих робіт. ЕГ рекомендує НПП до завершення 2023-2024 н.р. посилити публікаційну активність у виданнях, включених до Scopus та Web of Science. Рекомендовано періодичне оновлення матеріально-технічної бази, в т.ч. до завершення 2023-2024 н.р. програмного забезпечення ПС для підтримки конкурентоспроможності освітньої програми на ринку освітніх послуг. До слабких сторін ЕГ відносить відсутність проведення опитувань роботодавців у межах ОП “Прикладна екологія” та наявність неактивних посилань на опитування випускників. ЕГ рекомендує до 01.01.23 розробити онлайн форму для опитування стейкхолдерів щодо якості, пропозицій для покращення для зацікавлених осіб щодо діючих ОП, урахування позицій та потреб заінтересованих сторін у проектах нових освітніх програм

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають Стратегії ЛНУ ім. Івана Франка на на 2021-2025 рр <https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/strategy-2021-2025.pdf>. З'ясовано, що ціль ОП «Прикладна екологія» для магістерського рівня вищої освіти <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/OPP-101-master-Applied-ecology-2022.pdf> - забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, які здатні розв'язувати складні завдання та проблеми у галузі прикладної екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування; проводити самостійні наукові дослідження у галузі; застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному аналізі екологічних проблем; використовувати нові підходи до аналізу та прогнозування екологічних процесів та явищ; організувати роботи, пов'язані з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування; оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних чинників екологічної небезпеки на довкілля та людину, застосовувати геоінформаційні технології у прогнозуванні і управлінні різними категоріями екологічних небезпек тощо. Цілі ОП узгоджені з місією та стратегією ЛНУ імені Івана Франка, в напрямку створення освітнього середовища та формування системи підготовки фахівців із урахуванням особливостей сучасного світу, розвитку фундаментальних і прикладних наукових досліджень, інтеграцію пріоритетних наукових напрямів у всі види освітньої та дослідницької діяльності, дотримання соціальної та екологічної відповідальності. Перевірено унікальність ОП, яка полягає в поглибленому вивченні геосистем із застосуванням геоінформаційних технологій, розробкою рекомендацій для попередження та ліквідації негативних екологічних процесів у геосистемах. Унікальність програми враховує позиції та потреби зацікавлених сторін (стейкхолдерів) а також логічно ґрунтується на традиціях географічного факультету ЛНУ імені Івана Франка, що співвідноситься з візією закладу вищої освіти - класичного університету України з тривалими академічними традиціями та цінностями, побудованого на засадах інтеграції освіти, наукових досліджень та інновацій. Унікальність є сильною стороною програми. Випускова кафедра конструктивної географії і картографії 22 роки проводить наукові дослідження в рамках держбюджетних й госпдоговорних тем конструктивно-географічної, геоекологічної і гідроекологічної тематики, що спрямовані на пошук закономірностей, взаємозв'язків і механізмів розвитку природно-антропогенних процесів та явищ з використанням системного, комплексного, ландшафтного, басейнового, структурного і динамічного підходів, методів моніторингу, картографування і моделювання. При кафедрі від 2001 р. діє навчальна лабораторія геоінформаційного моделювання і картографування, головною метою якої є навчання студентів-екологів геоінформаційних технологій, дистанційного зондування Землі, складання екологічних карт за допомогою комп'ютеризованих систем.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Перевірено, що під час формулювання мети ОПП та ПРН, було враховано практичний контекст шляхом орієнтування на інтереси стейкхолдерів, а також здобувачів ВО і представників академічної спільноти, як доказ правдивості були надані підтверджуючі документи, протоколи засідання кафедри і було проведено опитування роботодавців і студентів, а також з аналізу відкритих джерел. Коло стейкхолдерів ОПП «Прикладна екологія» сформоване відповідно до спеціальності 101 Екологія. На зустрічі онлайн ЕГ спілкувались: Шемелинець І - з департаменту екології Львівської ОДА, Туцький Р. та Крута Н. - представники басейнового управління Західного Бугу і Сяну, Палюс Т. з управління екології Львівської міської ради, Біляк М. - керівник Яворівського НПП та інші представники громадських організацій та закладів вищої освіти. Продуктивна співпраця із стейкхолдерами є доброю практикою. На сайті ЛНУ імені Івана Франка розміщені договори з підприємствами, зокрема НПП «Припять-Стохід», «Туцьщина», природним заповідником «Горгани», департаментом екології Львівської ОДА та ін. за посиланням <https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master>. Там же можна знайти рецензії стейкхолдерів на освітню програму від Туцького Р. - в.о. начальника басейнового управління Західного Бугу і Сяну, Сладкова О. - начальника управління екології Львівської міської ради, Венгринович О - директора Карпатської гідрометеорологічної обсерваторії, Шемелинець І - начальник відділу біоресурсів департаменту екології Львівської ОДА. На сторінці факультету <https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master> розміщено запрошення до обговорення проекту освітньої програми на 2023 р. усіх зацікавлених осіб. Зауваження та пропозиції пропонується надсилати гаранту освітньої програми. ЕГ рекомендує до 01.01.23 розробити онлайн форму для опитування роботодавців, випускників щодо якості, пропозицій для покращення для зацікавлених осіб щодо діючих ОП. Щодо врахування позицій та потреб стейкхолдерів - здобувачі, зокрема Морозовська У., на зустрічі з ЕГ підтвердили, що входили до складу робочих груп під час оновлення ОПП, представляючи інтереси здобувачів під час формулювання цілей і ПРН. Так, ними було запропоновано включити дисципліну «Еколого-експертна оцінка впливу на довкілля». Біляк М. зауважив, що 4 представники геофакультету є членами науково-технічної ради Яворівського НПП. Надані за запитом протоколи засідань кафедри від 01.02.21, 31.01.22, 08.02.22, 10.02.22 документально підтверджують, що цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін. Коло стейкхолдерів на думку ЕГ, рекомендовано доповнити співпрацю з промисловими підприємствами, які мають джерела впливу на довкілля, шляхом проведення індивідуальної виробничої магістерської практики в січні 2023 р на таких підприємствах. Рекомендація - при перегляді ОПП до 01.05.23 залучити стейкхолдерів з промислових підприємств, які мають джерела впливу на довкілля.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

З'ясовано, що цілі та програмні результати навчання ОПП визначаються відповідно тенденціям розвитку сучасного ринку праці у Львівській області. Співбесіда і опитування підтвердили той факт, що залучені до ОПП роботодавці є основним джерелом для працевлаштування. Шемелинець І - начальник відділу біоресурсів департаменту екології Львівської ОДА зазначила, що 70-80% працівників департаменту є випускниками 101 спеціальності ЛНУ імені Івана Франка. Присутній на зустрічі здобувач Новосад В. працює екологом в парковому господарстві м.Львова, Морозовська У. - лаборант випускової для ОПП кафедри. Галузевий та регіональний контексти враховані були при формулюванні цілей та програмних результатів ОПП, зокрема в екологічна складова Стратегії розвитку Львівської області на 2021-2027 рр. <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/05/strategiya-rozvytku-lvivskoyi-oblasti-na-period-2021-2027-rokiv.pdf> Потрібно зазначити, що ЛНУ імені Івана Франка має майже 30-ти річний досвід підготовки екологів, досвідчений науково-педагогічний склад та потужну матеріальну базу. На проведених зустрічах ЕГ переконалась, що комунікація із роботодавцями відбувається з НПП через спільні наукові проекти, із здобувачами під час проведення регулярних заходів «Львів Еко Форум», «Дні кар'єри». Перевірено і встановлено, що під час розробки ОПП «Прикладна екологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відбулось урахування цілей та програмних результатів освітніх програм 101 спеціальності вітчизняних університетів, зокрема Національного університету «Львівська політехніка», Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, досягнень власного досвіду випускної кафедри, а також закордонного аналогу освітньої програми кафедри геоєкології та геоінформатики Інституту Географії Педагогічного університету імені Комісії національної освіти у Кракові (Польща). За результатами вивчення освітніх програм вітчизняних та іноземних, було визначено власний унікальний комплекс компонент освітньої програми з поглибленим вивченням геоінформаційних систем в управлінні навколишнім середовищем, який у цілому є обґрунтованим. Під час експертизи з'ясовано, що цілі ОПП «Прикладна екологія» формують загальні та фахові компетентності здобувачів задля успішного здійснення професійної діяльності у сфері екології. З'ясовано, що цілі та програмні результати навчання ОПП визначаються відповідно тенденціям розвитку спеціальності. Наприклад, впровадження процедури ОВД в Україні викликало введення дисципліни «Еколого-експертна оцінка впливу на довкілля».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма «Прикладна екологія» дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОНУ №1066 від 04.10.18. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya->

magistr.pdf ОПП відповідає стандарту та вимогам дескрипторів Національної рамки кваліфікацій. ОП містить усі необхідні визначені стандартом загальні та фахові компетентності, а також програмні результати навчання. Визначені програмні результати навчання відповідають зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей магістрів з екології, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, а також дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня магістр. Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту - випускна кваліфікаційна робота. Національної рамки кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету міністрів України (в редакції №519 від 25 червня 2020 р. визначає 7 рівень для магістра (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n37>) Національної рамки кваліфікацій та другий цикл вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти і передбачає набуття здобувачами концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. Провівши аналіз випускних кваліфікаційних робіт Вишотравки М, Волос Ю., Хорол Л. Чаварга Н. <https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master> Експертна комісія дійшла висновку, що ОПП «Прикладна екологія» відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій, а також дозволяє досягти визначених стандартом результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Унікальність є сильною стороною програми. Вона полягає в поглибленому вивченні геосистем із застосуванням геоінформаційних технологій, розробкою рекомендацій для попередження та ліквідації негативних екологічних процесів у геосистемах. Унікальність програми ґрунтується на традиціях географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, що співвідноситься з візією навчального закладу - класичного університету України з тривалими академічними традиціями та цінностями, побудованого на засадах інтеграції освіти, наукових досліджень та інновацій. При кафедрі конструктивної географії і картографії від 2001 р. діє навчальна лабораторія геоінформаційного моделювання і картографування, де здобувачів навчають складанню екологічних карт за допомогою комп'ютеризованих систем. Освітня програма є унікальною, оскільки для реалізації потребує спеціалізованого програмного забезпечення не передбаченого стандартом вищої освіти за 101 спеціальністю. Продуктивна співпраця із стейкхолдерами, зокрема державними територіальними екологічними структурами та національними природними парками є доброю практикою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Коло стейкхолдерів рекомендовано доповнити співпрацею з промисловими підприємствами, які мають джерела впливу на довкілля, шляхом проведення індивідуальної виробничої магістерської практики в січні 2023 р на таких підприємствах,. Рекомендація - при перегляді ОПП до 01.05.23 залучити стейкхолдерів з промислових підприємств. які мають джерела впливу на довкілля. ЕГ рекомендує до 01.01.23 розробити онлайн форму для опитування стейкхолдерів щодо якості, пропозицій для покращення для зацікавлених осіб щодо діючих ОП, урахування позицій та потреб заінтересованих сторін у проектах нових освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають підкритерію 1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти, 1.3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, 1.4 Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, частково підкритерію 1.2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів), що що підтверджує загалом відповідність Критерію 1. Реалізація рекомендацій підсилить програму.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до статті 5 Закону України “Про вищу освіту”, обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1556-18>), що повністю відповідає обсягу освітньо-професійної програми “Прикладна екологія”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/NP_101-master-2022.pdf Констатуємо, що обсяг ОП (у кредитах ЄКТС) - 90 кредитів. Затверджений Стандарт вищої освіти за спеціальністю 101 “Екологія” для другого (магістерського) рівня вищої освіти <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-magistr.pdf> Обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених Львівським національним університетом імені Івана Франка та стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти 90 кредитів ЄКТС (із них 65 кредитів ЄКТС обов’язкові компоненти, за вибором здобувачів вищої освіти - 25 кредити ЄКТС). (27,8%) складають вибіркові дисципліни, що відповідає вимогам чинного законодавства щодо формування ОП фахової підготовки).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП «Прикладна екологія» другого (магістерського) рівня галузі знань 10 «Природничі науки», спеціальності 101, за якою навчаються здобувачі Львівського національного університету імені Івана Франка затверджена протоколом №28/4 від 24.04.2022 засіданням вченої ради університету та введена в дію з 01.09.2022 наказом голови вченої ради, ректора В.Мельника. ОПП знаходиться на сторінці <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/OPP-101-master-Applied-ecology-2022.pdf> ОПП “Прикладна екологія” розроблено відповідно до Методичних рекомендацій щодо розроблення, перегляду, моніторингу та закриття освітніх програм у Львівському національному університеті імені Івана Франка (<https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/education-programs-rec.pdf>). Перевірено, що зміст ОПП є структурованим за семестрами і роками навчання, освітні компоненти, які включено до ОПП є змістовними. Освітні компоненти логічно взаємопов’язані, що дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання. Обов’язкові освітні компоненти, включені до ОПП призводять до досягнення програмних результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти та ОПП. Перевірено відповідність програмних результатів, кореляція їх із фаховими компетентностями при аналізі силябусів навчальних дисциплін “Основи еколого-інженерного проектування” “Геоінформаційні системи в екології”, “Еколого-експертна оцінка впливу на довкілля”. Аналіз документів і матеріалів, наданих за запитом, зокрема звітів з виробничих практик О.Купчак і Х.Гринкевич, курсових робіт М.Омелюх, Х.Гринкевич, Р.Савінського, магістерських робіт <https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master>, а також спілкування на проведених зустрічах із здобувачами та випускниками ОПП, питання і відповіді щодо змісту навчання, отриманих навичок в результаті навчання на програмі дозволило ЕГ зробити висновок щодо результуючого набуття здобувачами загальних компетентностей ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК6 та фахових компетентностей ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК8, ФК9, ФК10, ФК12, ФК13. На думку ЕГ, всі освітні компоненти орієнтовані на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології. Загалом здобувачі показали себе на зустрічах освіченими, активними, захопленими спеціальністю, яку здобувають, задоволеними навчанням, що є сильною стороною програми

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На думку експертів, компоненти навчального плану, підібрано таким чином, щоб сформувати у здобувачів-магістрів загальні та професійні компетентності для здійснення фахової діяльності в галузі екології з урахуванням сучасних вимог. При цьому обов’язкові нормативні навчальні дисципліни циклу загальної підготовки складають 9 кредитів ЄКТС, циклу професійної та практичної екологічної підготовки складають 56 кредитів ЄКТС, в т.ч. практична підготовка в галузі екології складає 15 кредитів ЄКТС. Дисципліни самостійного вибору складають 25 кредитів ЄКТС у двох блоках. Дисциплін циклу загальної підготовки за вибором здобувача 3 кредити та циклу професійної та підготовки 22 кредити. Експертна група, провівши аналіз освітньої програми, встановила, що теоретичний і практичний зміст повністю відповідає предметній області. Усі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами нормативної частини. Обов’язковими професійними компонентами є Основи еколого-інженерного проектування, Екологічний менеджмент і аудит, Геоінформаційні системи в екології, Еколого-експертна оцінка впливу на довкілля, Заповідна геосозологія тощо. Інтерв’ю зі студентами та роботодавцями підтвердило, що оновлення ОП відбувається постійно з урахуванням пропозицій і включення в навчальний план нових сучасних дисциплін, що надає додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг, що є доброю практикою. Проект оновленої ОПП для вступників 2023 р. розміщений за посиланням https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Projekt-OPP_2023-2024-master-101.pdf

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОПП-2022 “Прикладна екологія” передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти 7-ми навчальних дисциплін у обсязі рівному 25 кредитів ЄКТС (27,8%), що відповідає ст. 62, п. 15 ЗУ “Про вищу освіту”. Станом на 2022/23 навчальний рік перелік дисциплін вільного вибору з їх анотаціями розміщується на сторінці кафедри <https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master>. Порядок забезпечення індивідуального вибору освітніх компонентів здобувачами вищої освіти передбачений Положенням про порядок забезпечення вільного вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у ЛНУ імені Івана Франка https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/reg_free-choice.pdf, згідно якого для здобувачів можливе обрання дисциплін з іншого рівня вищої освіти. Також вчені ради факультетів можуть дозволити зарахування як вибіркової дисципліни, прослуханої в університеті-партнері в рамках академічної мобільності. Навчальний план 2022 р. враховує вимогу щодо вибіркової дисципліни: включає лише обов'язкові дисципліни та передбачає наявність кредитів для 1 вибіркової дисципліни та 6 дисциплін (можливий вибір однієї з двох), що звужує на думку ЄГ вибір здобувачів. Слабкою стороною ОПП, що впливає з загальноінституційної практики, є звужена можливість формування індивідуальної траєкторії навчання для здобувачів. Причиною є прийняте положення https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/reg_free-choice.pdf, згідно якого навчальні плани встановлюють перелік вибіркової дисципліни з числа професійно орієнтованих для певної спеціальності а також дисциплін гуманітарного циклу, при цьому вибірково навчальні дисципліни пропонують випускові кафедри. На практиці здобувачі практично позбавлені можливостей обрати професійно орієнтовану дисципліну з іншої кафедри (в ЛНУ три факультети готує фахівців за 101 спеціальністю). До того ж, у навчальних планах обмежена кількість вибору дисциплін гуманітарного циклу (1 дисципліна на другому магістерському рівні вищої освіти). Це підтверджують індивідуальні плани здобувачів, надані за запитом та проведені зустрічі з НПП, керівництвом та здобувачами. Експертна група рекомендує прийняти інституційні рішення для реалізації з 2023/24 н.р. максимально можливого врахування потреб здобувачів вищої освіти, для формування реальної можливості для здобувачів обрання вибіркової дисципліни з інших структурних підрозділів, незалежно від спеціальності чи підрозділу, який забезпечує її викладання, індивідуальної можливості для здобувача розширення дисциплін гуманітарного циклу (в тч англійської мови), запровадження електронної процедури обрання вибіркової дисципліни, розширення переліку вибіркової дисциплін. На зустрічах здобувачі висловили побажання вищого рівня англійської мови при завершенні магістратури. ЄГ рекомендує надати можливість здобувачам з 2023/24 н.р. вивчення окремих дисциплін (вибіркової) англійською мовою.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Аналіз звіту про самооцінювання, перевірка підтверджувальних документів (програм практик за всіма видами, договорів про проходження практики на виробництвах, відгуків про проходження практики від керівників з підприємств), а також опитування під час експертизи всіх зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів (студентів, роботодавців, керівників практик від кафедри, випускників) дозволяє зробити висновок про те, що практична підготовка здобувачів вищої освіти дозволяє здобути компетентності, необхідні у подальшій професійній діяльності. Перевірка експертною групою ОПП, навчального плану дозволяє констатувати, що вони передбачають проходження практичної підготовки, яка формує компетентності здобувачів вищої освіти, необхідні для подальшої професійної діяльності. Навчальними планами і 2021 https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/NP_101_master_2021.pdf і 2022 рр. https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/NP_101-master-2022.pdf і ОПП передбачено практичну підготовку здобувачів у вигляді виробничої і виробничої (переддипломної) практик. Передбачено індивідуальну виробничу практику у 2 семестрі протягом 4-х тижнів та виробничу (переддипломну) практику у 3 семестрі протягом 6 тижнів. Проходження здобувачами практик підпорядковується “Положенню про проведення практики здобувачів вищої освіти ЛНУ імені Івана Франка” https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/reg_practice.pdf Заключені договори про співпрацю з підприємствами розміщені на сторінці кафедри <https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master> Здобувачі можуть проходити практику в департаменті екології і природних ресурсів Львівської ОДА, Яворівському НПП, басейновому управлінні Західного Бугу і Сяну, Природному заповіднику “Горгани”, НПП “Гуцульщина” та інших. Присутні на зустрічі представники частини з цих організацій зазначили, що їх залучали до формування цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту. Загальний обсяг навчальної і переддипломної практик в нормативній частині ОП-2022 складає 15 кредитів. При цьому Війтик О. з департаменту екології і природних ресурсів Львівської ОДА на зустрічі з роботодавцями сказала, що хотілося б бачити здобувачів з більшим багажом практичних знань. Тож слабкою стороною програми є мала частка здобувачів, що мають виробничу практику на діючих екологічно небезпечних підприємствах. Варто звернути увагу, що в опитуванні частина студентів не задоволена забезпеченням практичної підготовки: оволодінням необхідними вміннями та навичками для ефективного вирішення конкретних завдань на практиці. Рекомендовано до 01.01.23 розширити перелік баз практик підприємствами, які здійснюють негативний вплив на довкілля та надати можливість здобувачам проходження індивідуальної (виробничої) практики ніх у січні 2023 р. Рекомендовано при удосконаленні ОП з 01.09.2023 запровадити лабораторні роботи, зокрема з дисципліни “Метрологія і нормування якості довкілля” з дисципліни “Метрологія і нормування якості довкілля”

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

До soft skills в ЛНУ імені Івана Франка зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. ОП впроваджує політику стосовно розвитку soft skills у здобувачів вищої освіти Так, на географічному факультеті діє Громадська екологічна організація “Екопоступ” <https://geography.lnu.edu.ua/circle/hromadska-ekolohichna-organizatsiya-ekopostup>, а також Екологічний гурток <https://geography.lnu.edu.ua/circle/ekolohichnyj-hurtok>, учасники якого беруть участь в різноманітних акціях природоохоронного характеру. Студенти мають можливість відвідувати низку гуртків, що діють при Університеті: народний ансамбль пісні і танцю «Черемош», народна капела бандуристок «Зоряниця», народний камерний оркестр, народний дівочий хор «Ліра», народний ансамбль сучасного танцю «Fantazy», гурток художнього читання та ін. Щорічно проводиться спартакиада для перших курсів «День першокурсника» (змагання у п'яти видів спорту), спортивні змагання до Дня фізичної культури та до Дня університету (естафети, спортивні ігри, аеробіка, міні-футбол, волейбол, тощо), спортивно-масові заходи «Козацькі забави», «Богатирські ігри». При ЛНУ діють Студентська громадська організація «Лабораторія Ідей», Профспілкова організація студентів, Центр «Молода дипломатія» тощо. Результати проведених зустрічей із здобувачами дозволяють підтвердити набуття ними основних компетентності та соціальних навичок soft skills. Серед обов'язкових та вибіркових дисциплін є необхідні для створення у студентів навичок соціальної комунікації. Аналіз силбусів дисциплін Екологічний менеджмент і аудит”, “Еколого-експертна оцінка впливу на довкілля”, Іноземна мова (професійного спрямування), Методологія та організація наукових досліджень, спілкування із здобувачами підтверджують набуття компетентностей, пов'язаних з критичним мисленням, здатністю застосовувати знання в практичних ситуаціях, вміння вирішувати складні проблеми, вміння пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних та комунікаційних технологій. Слід відмітити, що при опитуванні студентів застосовано блок Рівень оволодіння / засвоєння в межах навчання на освітній програмі м'якими навичками (soft skills). Згідно результатів вище середнього здобувачами оцінені 9 з 10 показників <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Opytuvannia-OPP-101-master-22-23.pdf> Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) на ОП є сильною стороною програми.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт (затверджені в установленому порядку вимоги до кваліфікації працівників, їх компетентностей, що визначаються роботодавцями і слугують основою для формування професійних кваліфікацій) «Еколог», затверджений Наказом Міністерства економіки України № 1111-22 від 04.05.2022 р. <https://ecolog-ua.com/news/zatverdzheno-profesynnyu-standart-ekolog>. Остання ОПП 2022 р. затверджена до цього часу, тож не враховує вимоги професійного стандарту. Рекомендовано розглянути можливість врахування вимог професійного стандарту в оновленій ОПП 2023 р

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчальних планів 2021 та 2022 рр., дозволяє констатувати, що тижневе аудиторне навантаження здобувачів складає 18 год. на всіх курсах навчання у кожному з 3-х семестрів, що не перевищує нормативні вимоги. Кількість видів контролю не перевищує 16 протягом навчального року з урахуванням курсової роботи. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується робочим навчальним планом і становить у більшості не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Найменша кількість самостійної роботи передбачена з дисципліни “Геоінформаційні системи в екології” - 46,7%, водночас й найбільша кількість аудиторного навантаження 53,3% з загальної кількості 120 год, що зрозуміло з огляду на необхідність використання спеціалізованого ліцензованого програмного забезпечення, встановленого в аудиторіях. Приклад показує, що окремі освітні компоненти реалістично відбивають фактичне навантаження здобувачів, і є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Зауваження до дисципліни Магістерський семінар, яка при загальному обсязі 4 кредити передбачає 88 годин самостійної роботи, що складає 73,3% від загального обсягу годин. Рекомендовано привести з 2023/24 н.р. у відповідність навчальний план згідно п. 4.6 “Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка” <https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf> в частині співвідношення аудиторної та самостійної роботи. Спілкування зі студентами під час інтерв'ювання показало відсутність скарг здобувачів щодо навантаження та на обсяг самостійної роботи. Вони зауважили, що на освітній програмі оптимальне співвідношення фактичного аудиторного навантаження та самостійної роботи, а викладання освітніх компонентів (види, методи навчання і контролю) забезпечують набуття фахових компетентностей і соціальних навичок. Опитування здобувачів на ОПП проводиться <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Opytuvannia-OPP-101-master-22-23.pdf>.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на освітньо-професійній програмі “Прикладна екологія” не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Всі освітні компоненти орієнтовані на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології із врахуванням унікальності освітньої програми. Освітня програма розвивається, оновлення відбувається постійно з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, зокрема, шляхом включення в навчальний план нових сучасних дисциплін, що надає додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг, що є доброю практикою. Здобувачі показали себе на зустрічах освіченими, активними, захопленими спеціальністю, яку здобувають, задоволеними навчанням, креативними тощо, що дозволило ЕГ з урахуванням аналізу додаткових доказів та відкритих джерел зробити висновок, що набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) на ОП є сильною стороною програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкою стороною ОПП, що впливає з загальноінституційної практики є звужена можливість формування індивідуальної траєкторії навчання для здобувачів. На практиці здобувачі практично позбавлені можливостей обрати професійно орієнтовану дисципліну з іншої кафедри. До того ж в навчальних планах обмежена кількість вибору дисциплін гуманітарного циклу (1 дисципліна на другому магістерському рівні вищої освіти) Експертна група рекомендує прийняти інституційні рішення для реалізації з 2023/24 н.р максимально можливого врахування потреб здобувачів вищої освіти, для формування реальної можливості для здобувачів обрання вибіркового компонент з інших структурних підрозділів, незалежно від спеціальності чи підрозділу, який забезпечує її викладання, індивідуальної можливості для здобувача розширення дисциплін гуманітарного циклу, запровадження електронної процедури обрання вибіркового дисциплін, розширення переліку вибіркового дисциплін. На зустрічах здобувачі висловили побажання вищого рівня англійської мови при завершенні магістратури. ЕГ рекомендує надати можливість здобувачам з 2023/24 н.р. вивчення окремих дисциплін (вибіркового) англійською мовою. Варто звернути увагу, що в опитуванні частина студентів не задоволена забезпеченням практичної підготовки: оволодінням необхідними вміннями та навичками для ефективного вирішення конкретних завдань на практиці. Рекомендовано до 01.01.23 розширити перелік баз практик підприємствами, які здійснюють негативний вплив на довкілля та надати можливість здобувачам проходження індивідуальної (виробничої) практики ни них у січні 2023 р. Рекомендовано при удосконаленні ОП з 01.09.2023 запровадити лабораторні роботи, зокрема з дисципліни “Метрологія і нормування якості довкілля” З дисципліни “Магістерський семінар” самостійна робота складає 73,3% від загального обсягу годин. Рекомендовано привести у відповідність навчальний план з 2023/24 н.р. згідно п.4.6 “Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка” в частині співвідношення аудиторної та самостійної роботи. Рекомендовано розглянути можливість врахування вимог професійного стандарту в оновленій ОПП 2023 р лений ОПП 2023 р

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ дійшла до висновку, що у цілому освітня діяльність за цією програмою відповідає визначеному критерію: Обсяг освітньої програми “Прикладна екологія” та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія, реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми “Прикладна екологія” має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 101 Екологія. Структура освітньої програми загалом передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством з певними зауваженнями та рекомендаціями. Освітня програма та навчальний план

передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Застосовано рекомендації до вдосконалення до підкритерію 2.5. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Таким чином, підкритерії 2.7 і 2.9 - не застосовуються на ОП, 2.1, 2.2, 2.3 і 2.6 цілком відповідають вимогам, підкритерій 2.4, 2.5 2.8 – частково. Надані рекомендації протягом року дозволять програмі стати кращою. Це дало змогу ЕГ підтвердити загалом відповідність Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП “Прикладна екологія”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти в ЛНУ, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на веб-сайті ЗВО. За 2022 рік розміщено за посиланням: <https://admission.lnu.edu.ua/guide/guidelines-for-admission/>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У відомостях про СО сказано, що особливості ОП відображаються в переліку конкурсних предметів для вступу на навчання за спеціальністю 101 “Екологія”. Однак аналіз наданих матеріал показав, що конкурсний відбір для здобуття ступеня магістра за ОП “Прикладна екологія” у 2022 р. здійснювався за результатами фахового іспиту з урахуванням розгляду мотиваційних листів, що відповідає вимогам Умов прийому у 2022 році та Правилам прийому до ЛНУ у 2022 році. Невідповідність інформації, наведеної у відомостях про самооцінювання, під час інтерв'ювання відповідальний секретар приймальної комісії Наталія Міщук пояснила технічною помилкою. У попередні роки конкурсний відбір за ОП здійснювався за результатами фахового іспиту та Єдиного вступного випробування з іноземної мови. Встановлено, що правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої ОП. Це відображається у наступному. Програму фахового випробування розроблено для ОП “Прикладна екологія” спеціальності 101 Екологія та ОП “Технології захисту навколишнього середовища” спеціальності 183 Технології захисту навколишнього середовища, її оприлюднено на сайті ЛНУ (https://admission.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/014.07_103_106_Neohrafichnyu_prohrama.pdf). Зміст програми включає питання, спрямовані на перевірку фахових початкових компетенцій за даною ОП. Інтерв'ювання відповідального секретаря приймальної комісії Наталії Міщук та викладачів кафедри конструктивної географії та картографії засвідчило, що програму фахового випробування та тестові завдання розробляють викладачів кафедри за участі гаранта ОП; щороку їх оновлюють. Запроваджене у 2022 році мотиваційного листа дозволило додатково оцінити орієнтованість вступників саме на дану ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється наступними документами: Тимчасовим положенням про порядок організації академічної мобільності здобувачів вищої освіти в ЛНУ імені Івана Франка (https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/reg_academic_mobility.pdf); Положенням про визнання та перезарахування результатів навчання учасників академічної мобільності у ЛНУ імені Івана Франка (<https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/regacademic-mobility.pdf>); Положенням про організацію освітнього процесу у ЛНУ імені Івана Франка (<https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf>) - розділ 11 стосується випадків переведення з іншого ЗВО. Усі документи розміщено на веб-сайті ЗВО і доступні для всіх учасників освітнього процесу. Випадків застосування вказаних правил за ОП “Прикладна екологія” протягом останніх років не було. Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти засвідчило про обізнаність щодо процедури перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, під час академічної мобільності. Так, Марія Вишотравка, будучи здобувачем вищої освіти за даною ОП, паралельно навчалася у Чеському аграрному університеті (Czech university of Life science in Prague). Під час інтерв'ювання вона підтвердила щодо обізнаності згаданих процедур. Однак такою можливістю вона не скористалась, пояснюючи тим, що в умовах дистанційного навчання і перебування за кордоном подача документів для перезарахування ОК для неї була ускладненою. Тому вона віддала перевагу складанню усіх дисциплін у порядку, встановленому для всіх студентів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час

реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється відповідно до Порядку визнання у ЛНУ імені Івана Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті” (2020) (https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/reg_inf-educations-results.pdf). Визнання таких результатів навчання в ЛНУ ім. І. Франка поширюється лише на нормативні дисципліни. ЗВО може визнати згадані результати навчання, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП, але не більше 4-5 кредити на другому (магістерському) рівні навчання. Аналіз процедури визнання свідчить про її прозорість та дієвість. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за даною ОП не було. Під час інтерв'ювання окремі здобувачі вищої освіти повідомили про обізнаність щодо можливості такого перезарахування та підтвердили відсутність таких звернень. Під час інтерв'ювання менеджменту ЗВО, керівник центру якості освіти Ірина Іваночко повідомила про наявні випадки визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на інших ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому зрозумілі та чіткі, доступні для вступників. Правила прийому враховують особливості ОП, зокрема, це відображено у програмі вступних випробувань, завданнях фахового вступного випробування та процедури оцінювання мотиваційного листа.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує протягом 2022/2023 н.р. розширити можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за вибірковими освітніми компонентами. ЕГ рекомендує протягом II семестру 2022/2023 н.р. активізувати інформаційну роботу серед здобувачів щодо можливості здобуття певних компетентностей у неформальній освіті, відобразити в силабусах, робочих навчальних програмах можливість врахування результатів, отриманих в неформальній освіті, через зарахування балів за окремі теми, блоки тем чи додаткові завдання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Вони враховують особливості ОП. Комплекс нормативних документів, що визначають доступ до ОП та визнання результатів навчання враховує специфіку освітньої діяльності ЗВО. Має місце недостатня обізнаність здобувачів щодо можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Таким чином, підкритерії 3.1, 3.2 і 3.3 цілком відповідають вимогам, підкритерій 3.4 – частково, що підтверджує загалом відповідність Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У цілому форми і методи навчання сприяють формуванню у здобувачів ПРН та досягнення мети ОП. Форми освітнього процесу визначено в Положенні про організацію освітнього процесу у ЛНУ ім. Івана Франка (п. 4.4) (<https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf>). Це навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка й контрольні заходи. Викладачі самостійно обирають методи навчання і зазначають їх у робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін. Під час інтерв'ювання доц. Пилипович О.В. повідомила про використання під час викладання ОК: кейс-методів, екологічного квізу, опитування населення та аналіз отриманих результатів тощо. Принципи академічної свободи здобувачів за ОП Прикладна екологія забезпечуються вільним вибором частини дисциплін, обранням бази проведення практик, теми курсової та кваліфікаційної роботи, що підтверджено під час опитування здобувачів і викладачів. ЛНУ ім. Івана Франка сприяє удосконаленню науково-педагогічними працівниками методів навчання. Так, викладачі кафедри Пилипович О. В., Кричевська Д. А., Андрейчук Ю. М., Михнович А. В. у 2022 р. прослухали курси вдосконалення педагогічної майстерності.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Загалом ЕГ встановлено, що інформація про освітній процес (цілі ОП, зміст, ПРН, критерії оцінювання) є доступною, зрозумілою для здобувачів, надається своєчасно та в повному обсязі. Це досягається шляхом розміщення необхідних документів на веб-ресурсах та шляхом усного інформування здобувачів. Здобувачі мають змогу ознайомитись із ОПП і навчальним планом на початку навчання. Ці документи розміщені на веб-сайті кафедри конструктивної географії та картографії (<https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master>). На сторінці кафедри (<https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master>) також наявні силабуси навчальних дисциплін, де наведено загальні та фахові компетентності, програмні результати навчання ОП, на формування яких вона скерована, а також критерії оцінювання. Силабуси навчальних дисциплін також розміщено на платформі MOODLE. На початку викладання відповідної дисципліни, викладач доводить до відома здобувачів інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Це було підтверджено під час інтерв'ювання НПП і здобувачів. Загалом вся інформація доступна і надається здобувачам освіти відповідно до визначених термінів і форм.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аналіз спілкування з НПП і здобувачами, ознайомлення з переліком наукових публікацій свідчить про тісний зв'язок між навчанням і дослідженнями під час реалізації ОП. Здобувачі здійснюють науково-дослідну діяльність в наукових лабораторіях кафедри конструктивної географії та картографії, під час проходження виробничих практик, написання курсової та кваліфікаційної робіт. Результатом цих робіт є спільні публікації викладачів і здобувачів у збірниках наукових статей і матеріалах конференцій (див відповідь на запит №14: <blob:https://office.naqa.gov.ua/55b24d5b-8b7b-4b35-8aad-ae7efaf24b9e>). У ЗВО щороку проводиться 1 етап конкурсу студентських наукових робіт (див. відповідь на запит №6: <blob:https://office.naqa.gov.ua/f3f425df-6f35-4e9d-bc4e-dase9a20b13a>). Більша частина кваліфікаційних і курсових робіт здобувачів виконано у рамках науково-дослідної тематики кафедри. Приклади впровадження власних наукових досліджень в освітній процес ЕГ надано доц. Пилипович О.В. та доц. Іванович Є.А. Наведено приклади підтримки наукових проектів здобувачів з боку стейкхолдерів – гарант ОП Пилипович О.В. розповіла про матеріальну підтримку здобувача Чаварги Н. під час виконання наукових досліджень з боку Басейнового управління водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

В ЛНУ ім. Івана Франка організована та реалізується система оновлення змісту освіти. Зміст освітніх компонент переглядається на засіданнях кафедри, під час консультацій з гарантом ОП та стейкхолдерами. Відповідно до п. 4.2 Методичних рекомендацій порядку розробки силабуса навчальних дисциплін, у ЛНУ ім. Івана Франка передбачено щорічне їх оновлення. Аналіз матеріалів, розмішених на веб-сайті конструктивної географії та картографії (<https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master>) підтвердив виконання цієї вимоги – наведено затверджені силабуси за 2021 та 2022 роки. ЕГ наведено приклади використання викладачами результатів своїх досліджень та досвіду практичної діяльності для оновлення ОК: зокрема, доцентами Пилипович О.В. та Іванович Є.А. Ряд НПП пройшли стажування у закордонних закладах (доценти Іванов Є. А., Курганевич Л. П., Войтків П. С.), що стало ще однією підставою для оновлення ОК відповідно до міжнародного досвіду.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація є одними із цілей Стратегії розвитку Львівського національного університету імені Івана Франка на 2021-2025 рр., що відображено в розділах «Освіта», «Наука» та «Міжнародна діяльність» (<https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/strategy-2021-2025.pdf>). Питання інтернаціоналізації у ЗВО регулюється наступними документами: Тимчасове положення про порядок організації академічної мобільності здобувачів вищої освіти у ЛНУ (https://international.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2016/02/ifnul_academic_mobility.pdf); Положення про порядок реалізації міжнародних проектів, грантів, договорів (https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/reg_int_projects.pdf). Аналіз відомостей про самооцінювання ОП та експертний аналіз показали, що інтернаціоналізація діяльності в рамках даної ОП відбувається шляхом: 1) проходження закордонного стажування (доц. Курганевич Л. (Чехія), доц. Іванов Є. (Польща), доц. Войтків П. (Латвія)); 2) участь НПП кафедри конструктивної географії та картографії у проекті «Співпраця університетів для підтримки регіонального розвитку – Люблінського воєводства і Львівської області»; 3) участі НПП у міжнародних конференціях, публікації статей у закордонних періодичних

виданнях; 4) участі НПП як рецензентів у роботі редколегій іноземних журналів (доц. Пилипович О., Польща). У ЗВО діють вісім програм академічного обміну (<https://international.lnu.edu.ua/outgoing%20mobility/exchange-programs/>), що підтвердила під час інтерв'ювання начальник відділу міжнародних зв'язків Л. Чапляк. Між ЛНУ ім. Івана Франка та ЗВО низки іноземних країн укладено угоди про співпрацю (<https://international.lnu.edu.ua/international-partners-and-agreements/>). У той же час, практика участі здобувачів ОП в програмах академічної мобільності відсутня. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили про обізнаність щодо таких програм – вони отримують таку інформацію з веб-сайту ЗВО та через електронні засоби комунікації, створені в університеті. Здобувач Вишотравка М. повідомила ЕГ, що під час навчання за даною ОП вона одночасно здобувала вищу освіту в одному із ЗВО Чехії; як студентка чеського ЗВО вона брала участь у програмах академічного обміну Еразмус+. Це, на її думку, сприяло її навчанню у ЛНУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

У контексті Критерію 4 сильними сторонами та позитивними практиками ОП, що акредитується є: - своєчасний та безперешкодний доступ до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК; - регулярне оновлення змісту освіти, що спирається на новітні наукові досягнення викладачів; - налагоджений процес інтернаціоналізації НПП (шляхом участі в міжнародних проектах, проходження підвищення кваліфікації/стажування за кордоном).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Має місце недостатнє залучення здобувачів ОП до програм академічної мобільності. Недостатня залученість до викладання фахівців з інших ЗВО. ЕГ рекомендує активізувати протягом 2023 р. запрошення гостьових лекторів з інших ЗВО, у т.ч. іноземних. Потребує активізації грантова діяльність.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ дійшла до висновку, що у цілому освітня діяльність за цією програмою відповідає визначеному критерію: вказані в ОПП програмні результати навчання можуть бути досягнуті завдяки використанню різних форм і методів навчання, що підтвердило не тільки вивчення документів, але і спілкування зі здобувачами; забезпечено дотримання студентоцентрованому підходу та академічної свободи учасників освітнього процесу; здобувачів своєчасно, у доступній і зрозумілій формі інформують про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок і критерії оцінювання в межах окремих ОК; щосеместрово здійснюють опитування здобувачів щодо рівнів задоволення якістю викладання конкретного ОК. У той же час, слабо розвинена практика залучення до викладання запрошених лекторів, у тому числі з іноземних ЗВО. Виявлені недоліки також стосуються слабого рівня імплементації програм академічної мобільності для здобувачів даної ОП. Проте вони не є суттєвими і можуть бути усунені у короткий термін. Таким чином, підкритерії 4.1, 4.2, 4.3 і 4.4 цілком відповідають вимогам, підкритерій 4.5 – частково, що підтверджує загалом відповідність Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти в ЛНУ відображено в Положенні про організацію освітнього процесу у ЛНУ імені Івана Франка (<https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf>) (розділ 7), Положенні про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ЛНУ імені Івана Франка (https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/reg_education-results.pdf), Тимчасовому порядку організації та проведення заліково-екзаменаційної сесії і атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій у ЛНУ імені Івана Франка (https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/reg_online-exams.pdf). Формами контрольних заходів є

заліки, диференційовані заліки, семестрові екзамени, вони наведені в ОПП, навчальних планах та робочих програмах / силабусах. Для перевірки досягнення ПРН передбачено поточний модульний контроль і підсумковий контроль. Аналіз наданих матеріалів та спілкування з НПП і здобувачами засвідчив, що модульний контроль проводиться у різних формах. Інформацію про форми контрольних заходів окремих ОК є доступними для здобувачів – їх наведено в силабусах начальних дисциплін та оприлюднені на веб-сайті кафедри конструктивної географії та картографії (<https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master>). В ЛНУ ім. Івана Франка застосовують 100 бальну шкалу оцінювання (п. 7.12 згаданого Положення). Для дисциплін, підсумковим контролем з яких є екзамен, поточне оцінювання впродовж семестру становить 50 балів, підсумковий контроль – 50 балів. Інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання викладачі доводять здобувачам на першому занятті з відповідної дисципліни, що було підтверджено під час інтерв'ювання викладачів і здобувачів. Критерії оцінювання курсової роботи наведено у відповідних Методичних вказівках та оприлюднено на веб-сайті кафедри (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Kursova_robota-Metodychni-vkazivky-m-101-22-23.pdf), виробничої практики – у відповідному силабусі (<https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/sylabus-Vyrobnycha-praktyka-m-101-22-23.pdf>). Підсумкова атестація проводиться у форму публічного захисту кваліфікаційної роботи. Критерії її оцінювання наведено в Методичних вказівках для підготовки і виконання кваліфікаційної роботи за даною ОП; їх оприлюднено на веб-сайті кафедри конструктивної географії та картографії (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Kvalifikacijna-robota_metodychni-vkazivky-101-m-22.pdf).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія для другого (магістерського) рівня освіти (затверджено 04.10.2018 <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-magistr.pdf>), атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. У ЗВО атестація здобувачів вищої освіти регулюється п. 9 Положення про організацію освітнього процесу у ЛНУ ім. І. Франка (<https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf>). В ОПП та навчальних планах спеціальності 101 Екологія ОП Прикладна екологія в ЛНУ ім. Івана Франка, затверджених у 2021 та 2022 рр., передбачено публічний захист кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів у ЗВО регламентується: Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, Тимчасовим порядком організації та проведення заліково-екзаменаційної сесії і атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій, Положенням про екзаменаційну комісію. Згадані документи оприлюднено на веб-сайті ЗВО (<http://surl.li/tflz>). У силабусах окремих ОК, практик, курсової та кваліфікаційної роботи наведено інформацію щодо критеріїв їх оцінювання. Складання підсумкового контролю, ліквідація академічної заборгованості, атестація здобувачів вищої освіти відбувається за розкладом. Він оприлюднений на веб-сайті географічного факультету (<http://surl.li/dppoj>). Здобувачі під час спілкування підтвердили обізнаність щодо цих розкладів та їх дотримання. Інтерв'ювання ННІ і здобувачів засвідчило, що екзамен з окремих ОК може проходити у письмовому вигляді (у вигляді тестів) або в усному форматі. Незалежність оцінювання під час усного формату екзамену досягається залученням до нього другого екзаменатора, що підтвердила гарант ОП Пилипович О.В. Для забезпечення об'єктивності оцінювання кваліфікаційної роботи, рецензентами виступають НПП з іншої кафедри або іншого закладу (див. відповідь на запит №7: <blob:https://office.naqa.gov.ua/8816eb0f-5a42-4cbe-bd1e-e0ac13f70fe3>). До складу комісії з атестації здобувачів вищої освіти входить лише один НПП з кафедри конструктивної географії та картографії. Це дозволяє досягати об'єктивності оцінювання під час захисту кваліфікаційних робіт (див. відповідь на запит №16: <blob:https://office.naqa.gov.ua/0e20f407-52e3-4c32-bc33-6a5ce5589215>). Загалом під час спілкування з'ясовано, що рівень поінформованості здобувачів щодо контрольних заходів і критеріїв оцінювання знань є достатнім. У ЗВО розроблено Положення про апеляцію результатів контрольних заходів здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/dppnu>). Спілкування зі здобувачами продемонструвало їхню обізнаність щодо процедури оскарження результатів підсумкового контролю та захисту кваліфікаційної роботи. Здобувачі, які навчаються за ОП, та представники органів студентського самоврядування розповідали про можливість письмового звернення до декана факультету з такого питання або за допомогою «Телефону довіри». У ЗВО щосеместру з кожного ОК проводиться анонімне опитування здобувачів, яке включає також питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання (див. відповідь на запит №4). Спілкування із здобувачами та співробітниками університету засвідчило, що випадків оскарження результатів контрольних заходів за ОП зафіксовано не було. Процедурі повторного вивчення у ЛНУ ім. Івана Франка визначено в Порядку повторного вивчення окремих дисциплін (<http://surl.li/dppno>). Спілкування зі здобувачами продемонструвало, що за даною ОП випадків повторного вивчення окремих ОК не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Основними документами, що визначають політику, стандарти і процедуру дотримання академічної доброчесності у ЗВО є: Положення про забезпечення академічної доброчесності (<http://surl.li/dppps>); Кодекс і Декларація академічної доброчесності; Положення про Комісію з питань етики та професійної діяльності (<http://surl.li/dppqf>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/dppqi>); Положення про Центр забезпечення якості освіти (<http://surl.li/dppqj>). Спількування зі здобувачами, НПП та менеджментом ЗВО засвідчило системність роботи щодо академічної доброчесності. Інтерв'ювання здобувачів продемонструвало, що вони добре обізнані про політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Необхідну інформацію вони отримують від гаранта ОП, завідувача кафедри, НПП, наукових керівників, під час вивчення ОК Методологія та організація наукових досліджень, з методичних рекомендацій до написання курсових і кваліфікаційних робіт. У ЗВО систематично проводяться зустрічі та лекції, що популяризують принципи академічної доброчесності (<http://surl.li/bgcad>). Усі здобувачі та викладачі підписують Декларацію про дотримання принципів академічної доброчесності. Викладачі Пилипович О. В., Кричевська Д. А., Андрейчук Ю. М., Михнович А. В. у 2022 р. під час проходження курсу вдосконалення педагогічної майстерності, прослухали лекції про принципи академічної доброчесності (<http://surl.li/dppro>). У ЛНУ ім. Івана Франка здійснюється перевірка на плагіат усіх кваліфікаційних робіт. Для цього використовується програмний продукт UNICHECK, останніми роками – StrikePlagiarism.com. У ЗВО призначено відповідального за перевірку на плагіат на рівні університету, факультету та кафедри. ЕГ надано звіт про перевірку кваліфікаційної роботи Надії Чаварги та Мельник Роксолани (див. відповідь на запит №7). Спількування з гарантом, НПП та менеджментом ЗВО засвідчило перевірку на плагіат наукових публікацій здобувачів та викладачів. У той же час, на думку ЕГ, в ЗВО не сформовано єдиного технологічного підходу до перевірки курсових робіт. Інтерв'ювання здобувачів та НПП засвідчило, що курсові роботи перевіряються на запозичення здобувачем та його науковим керівником самостійно із застосуванням безплатного програмного забезпечення, доступного онлайн. У випадку виникнення застережень з боку наукового керівника, він може рекомендувати перевірити курсову роботу за допомогою програм UNICHECK або StrikePlagiarism.com. Такий підхід, на думку ЕГ, не завжди може забезпечити єдиний підхід до перевірки курсових робіт. До основних видів академічної відповідальності здобувачів вищої освіти, відповідно до Положення про забезпечення академічної доброчесності, належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік), повторне проходження освітньої компоненти, відрахування із закладу вищої освіти, позбавлення академічної стипендії тощо. Фактів порушень академічної доброчесності за ОП Прикладна екологія не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В ЛНУ ім. Івана Франка порядок проведення контрольних заходів є чітким та зрозумілим. Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь. У ЗВО розгорнута система щодо популяризації академічної доброчесності за участі всіх учасників освітнього процесу. Позитивною практикою є підписання всіма учасниками освітнього процесу Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У ЗВО відсутня єдина система перевірки курсових робіт на антиплагіат. Рекомендується протягом II семестру 2022/2023 н.р. удосконалити технологічну складову перевірки цих робіт. З метою забезпечення об'єктивного оцінювання, ЕГ рекомендує під час підсумкового контролю ширше застосовувати методи автоматизованого контролю (включаючи тестування).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію. Незначні зауваження у контексті підкритерію 5.4 можуть бути усунені ЗВО у короткі терміни, що підтверджує загалом відповідність Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

За даними табл. 2, у реалізації ОП задіяні 8 науково-педагогічних працівників, з яких 1 є доктором наук, 7 кандидатами наук; усі НПП мають вчене звання доцента; 6 осіб працюють на постійній основі, 2 – за сумісництвом. З 8 осіб 37,5 % чоловіки, а 62,5 % жінки, що у цілому свідчить про дотримання принципів гендерної рівності. За аналізом зведеної інформації про викладачів (табл. 2) та результатами зустрічей встановлено, що добір НПП за даною ОП вмотивований рівнем їх професіоналізму, що базується на досвіді науково-педагогічної роботи (середній стаж складає 18 р.), компетентності в предметній області (у НПП наявні стажування, спрямовані на розвиток професійних якостей та педагогічної майстерності), науковими і професійними досягненнями, відображеними в публікаціях. Академічна кваліфікація викладачів відповідає освітнім компонентам ОП, які вони забезпечують. Це підтверджують їх дипломи про вищу освіту, наукові ступені, вчені звання та/або наукові публікації (табл. 2, ЗАПИТ 5, <https://cutt.ly/UNmG2oK>). Так, зокрема, завідувач кафедри, д. геогр. н., доц. Іванов Є. А. є автором навчально-методичного посібника, фахових статей та монографії, які розкривають зміст ОК 1 «Стратегії сталого розвитку». ОК 4 «Основи еколого-інженерного проектування» циклу професійної та практичної підготовки забезпечується доцентом, к. г.-м. н., доц. Волошиним П. К., який має значні наукові здобутки, є членом-кореспондентом Академії будівництва України та у 2022 р. проходив стажування на базі Національного лісотехнічного університету України. Викладач ОК 3 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» доцент, к. пед. н., доц. Івасів Н. С. (<https://cutt.ly/oNRQtrW>) має публікацію у виданні, яке індексується наукометричною базою Scopus, присвячену оцінці рівня володіння іноземною мовою студентами ЗВО та має інші публікації, орієнтовані на забезпечення здобувачам належних умов для оволодіння іноземною мовою. Також варто відмітити важливість здобутків гаранта ОП доцента, к. геогр. н., доц. Пилипович О. В., яка забезпечує, зокрема, ОК 12 «Еколого-експертна оцінка впливу на довкілля» та має 6 публікацій у Scopus (h-index 2, особистий профіль в Scopus: <https://cutt.ly/dNREN8D>). Проте водночас ЕГ дійшла висновку, що значна кількість задіяних НПП має недостатньо широку публікаційну представленість у виданнях, включених до Scopus та Web of Science. Отже, усі викладачі, які задіяні в реалізації ОП, мають відповідні наукові, навчальні й науково-практичні публікації, тематика яких розкриває зміст дисциплін, які вони забезпечують. Показники науково-педагогічної активності НПП, залучених до викладання на ОП «Прикладна екологія» відповідають спеціальності 101 Екологія.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Основним документом, який визначає умови конкурсного добору у ЗВО є «Порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ЛНУ імені Івана Франка», введений у дію наказом ректора № 0-126 від 16.11.2018 р. (<https://cutt.ly/rNR02zp>). Цим порядком регулюється процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад директора Інституту післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки, деканів факультетів, директора Наукової бібліотеки, завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів та асистентів. Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад НПП публікують у засобах масової інформації та на веб-сайті ЗВО (<https://cutt.ly/qNR2yv3>). Зокрема, ЕГ було підтверджено наявність на ресурсі даних щодо конкурсів на заміщення посад. Вони поділені на три категорії: НПП, професори, завідувачі кафедр. Оцінювання претендентів включає аналіз їх навчально-методичної, наукової та виховної роботи, наявного підвищення кваліфікації та стажувань тощо. Відповідність претендентів вимогам конкурсу, згідно із зазначеним порядком, перевіряється конкурсними комісіями. За інформацією представника відділу кадрів, ЗВО не стикався з проблемами під час добору викладачів на дану ОП; двоє НПП на одну посаду за конкурсом не подавалися; конфліктних ситуацій не було. Гарант ОП також підтвердила відсутність конфліктних ситуацій. Гарант, задіяний у реалізації ОП НПП та представник відділу кадрів своїми відповідями на запитання і коментарями надали можливість ЕГ впевнитися у прозорості процедури та зрозумілості критеріїв конкурсного відбору. Таким чином, під час аналізу ЕГ матеріалів справи та нормативної-правової бази ЗВО, зустрічей з гарантом ОП, академічним персоналом, із менеджментом факультету та представником відділу кадрів було встановлено, що процедури конкурсного добору НПП у цілому є прозорими й дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму відповідно до їх академічної та/або професійної кваліфікації за ОК, що, у свою чергу, дає підстави для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до освітнього процесу відбувається на основі двосторонніх договорів між ЗВО та Природним заповідником «Горгани», Національними природними парками «Гуцульщина», «Північне Поділля», «Прип'ять-Стохід», Басейновим управлінням водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну (БУВР), Департаментом екології та природних ресурсів Львівської ОДА. Наведені установи виступають також базами практик. Факт проходження здобувачами практик на деяких із зазначених установ підтверджено і під час зустрічі з роботодавцями. Роботодавці регулярно надають відгуки щодо удосконалення ОП та реалізації освітнього процесу. Так, зокрема, у

матеріалах справи наявні пропозиції начальника відділу біоресурсів та заповідної справи Департаменту екології та природних ресурсів Львівської державної адміністрації Шемелинець І. Л. (протокол засідання кафедри (ПЗК) № 8 від 31.01.2022), представників Басейнового управління водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну (ПЗК № 9 від 08.02.2022). Врахування пропозицій роботодавців затверджено ПЗК № 10 від 10.02.2022 (ЗАПИТ 3). На зустрічі з роботодавцями ЕГ отримала позитивні відгуки щодо ОП, кваліфікації викладачів та якості підготовки здобувачів. ЕГ встановлено, що роботодавці є зацікавленими в розвитку ОП, готові активно залучатися до організації, реалізації та вдосконалення освітнього процесу. Зокрема, головний спеціаліст відділу захисту довкілля управління екології та природних ресурсів департаменту містобудування Львівської міської ради Палюх Т. Б. підтвердила факт активної співпраці з НПП (підготовка ними наукових обґрунтувань та висновків), зі здобувачами на практиках та із випускниками. За її даними, 70-80 % співробітників управління - це випускники ЗВО. Представник Яворівського національного природного парку Біляк М. В. зауважив, що брав участь у підготовці ОП і його пропозиції щодо організації освітнього процесу були враховані. Його запрошують проводити відкриті зустрічі зі здобувачами. Він зауважив, що 45 % коштів спецфонду парку залучається за рахунок туризму і він вбачає у цьому напряму перспективи подальшої співпраці. Шемелинець І. Л. зазначила, що НПП беруть участь у розробці програм охорони навколишнього середовища, розвитку заповідної справи та екологічної мережі, над якими працює департамент, що у свою чергу позитивно впливає на зміст ОК, які вони забезпечують. Відбуваються ознайомчі зустрічі зі здобувачами; близько 60-70 % працівників є випускниками даного підрозділу ЗВО. У свою чергу, в. о. начальника БУВР Туцький Р. І. та заступник начальника Крута Н. С. зазначили, що мають багаторічну практично-орієнтовану співпрацю з кафедрою. Періодично проводяться зустрічі зі здобувачами, на яких опрацьовуються питання застосування набутих теоретичних знань на практиці. Представники установи підтвердили, що запрошують випускників на роботу. Представники управління мають спільні стажування за кордоном з викладачами Пилипович О. В. та Андрейчуком Ю. М.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ встановлено, що ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків і представників роботодавців, за рахунок проведення ними занять зі здобувачами за темами, близькими до змісту освітніх компонентів, а також проведення екскурсій на власних підприємствах й установах. ЕГ отримала підтвердження цьому на зустрічах під час спілкування з гарантом ОП, роботодавцями, здобувачами та академічним персоналом. Зокрема, представник Яворівського національного природного парку Біляк М. В. підтвердив, що ним проводилися відкриті зустрічі зі здобувачами за тематиками, які підсилюють нормативну навчальну дисципліну ОК 11 «Заповідна геосозологія», а також вибіркову дисципліну «Охорона біологічного та ландшафтного біорізноманіття». Експерти галузі, представники Басейнового управління водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну Туцький Р. І. та Крута Н. С. проводять тренінги зі здобувачами, спрямовані на практичне застосування знань, здобутих під час аудиторних занять відповідно до ОК ОП, на яких опрацьовуються питання застосування набутих теоретичних знань на практиці.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

За аналізом матеріалів справи, документів у відкритому доступі та проведених зустрічей ЕГ встановлено, що у ЗВО існує налагоджена система професійного розвитку НПП як через власні програми, так і у співпраці з іншими організаціями, що надає змогу підвищити якість викладання на ОП та забезпечити її постійне удосконалення. Професійний розвиток викладачів регулюється та забезпечується Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/vNBArxp>), колективним договором на 2021-2024 рр. (розділ 7, <https://cutt.ly/uNBSJsw>), Тимчасовим положенням про дистанційне стажування здобувачів вчених звань професора, доцента, старшого дослідника у ЗВО, наукових (або науково-технічних) установах у країнах, що входять до ОЕСР та/або ЄС (<https://cutt.ly/qNBGuHE>), Положенням про преміювання працівників, аспірантів і студентів за наукові здобутки (<https://cutt.ly/LNBGQdB>), Положенням про мотиваційний фонд (<https://cutt.ly/ENBH1CK>), Положенням про почесне звання Заслужений професор університету (<https://cutt.ly/BNBJtX8>), Положенням про Відзнаку Медалю Івана Франка (<https://cutt.ly/iNBjW6y>). Відділ міжнародних зв'язків університету підтримує на високому рівні інформаційні ресурси, спрямовані на ознайомлення й заохочення здобувачів та НПП до участі в міжнародних стажуваннях, вебінарах, програмах, надає допомогу в подачі документів (<https://cutt.ly/QNBzuxM>). Окрім того, відділом підтримуються спеціалізовані канали у Telegram (для географічного факультету <https://cutt.ly/ONBzpoI>); сторінка у Facebook, яка має значну кількість позитивних відгуків із середньою оцінкою 4,9/5,0 та понад 15000 підписників (<https://cutt.ly/eNBzAl7>); сторінка в Instagram з понад 1200 підписниками (<https://cutt.ly/jNBzslF>). На базі ЗВО діє Інститут післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки (<https://cutt.ly/cNBZupP>), який пропонує НПП курси підвищення кваліфікації, зокрема, інформаційні технології в освіті, розмовні курси (рівні А1-В2, курси розмовної англійської мови), курси підвищення психологічної компетентності тощо. Розвиток партнерських стосунків менеджменту ЗВО й факультету з роботодавцями також спонукає професійний розвиток викладачів ОП. Зокрема, під час зустрічі співробітники Басейнового управління водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну Туцький Р. І. та Крута Н. С. повідомили ЕГ про факт проходження спільних стажувань з НПП за кордоном. НПП, задіяні у викладанні на ОП, регулярно підвищують кваліфікацію, у тому числі й згідно затвердженого на факультеті плану (ЗАПИТ 6). Усі викладачі, задіяні на ОП, проходили стажування (табл. 2, ЗАПИТ 5). Результати підвищення кваліфікації впроваджуються в освітній процес, а також враховуються під час обрання на посаду за конкурсом або укладання трудового договору.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Основу нормативно-правової бази ЗВО, направленої на стимулювання розвитку викладацької майстерності, становлять колективний договір на 2021-2024 рр. (розділи 3 та 7, <https://cutt.ly/uNBSJsw>), Положення про преміювання працівників, аспірантів і студентів за наукові здобутки (<https://cutt.ly/LNBNQdB>), Положення про преміювання НПП за використання інноваційних технологій в навчальному процесі (<https://cutt.ly/dNB4Sog>), Положення про мотиваційний фонд (<https://cutt.ly/ENBN1CK>), Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/vNBArxn>). Під час зустрічей з академічним та адміністративним персоналом, а також допоміжними (сервісними) структурними підрозділами ЕГ отримала підтвердження того, що зазначені документи дійсно є дієвим інструментом стимулювання розвитку викладацької й професійної майстерності НПП, а також того, що стимулюючі заходи застосовувалися до НПП, задіяних на ОП. Зокрема, Курганевич Л. П. отримала Грамоту університету «За багаторічну сумлінну працю та вагомні здобутки у науково-педагогічній діяльності», Іванов Є. А. та Петровська М. А. отримали подяки ректора університету за багаторічну сумлінну працю та вагомні здобутки у підготовці й вихованні висококваліфікованих фахівців. Окрім того, Петровська М. А., Андрейчук Ю. М. та Курганевич Л. П. нагороджені грамотою і премійовані за видання навчальних посібників як переможці конкурсу «Найкращий навчальний посібник природничого напрямку». Відповідно до Положення про мотиваційний фонд, більшість НПП щороку отримують матеріальне заохочення. Під час зустрічі прозорість та дієвість цих процедур підтверджено на рівні менеджменту університету, факультету та кафедри. Створений інституційний мотиваційний фонд може бути прикладом для наслідування іншим ЗВО

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною ОП є дуже тісна співпраця науково-педагогічних працівників, гаранта і менеджменту підрозділу з роботодавцями і професіоналами-практиками, які регулярно залучаються до удосконалення ОП, активно взаємодіють з НПП та здобувачами, залучають викладачів до науково-професійної діяльності у їх установах та підприємствах, проходять спільні стажування з ними. Окрім того, позитивною практикою є те, що професіонали-практики та представники роботодавців не лише залучаються до проведення відкритих занять, а й активно запрошують здобувачів на екскурсії й зустрічі на виробництві, на яких збагачують наявні у них теоретичні знання практичним досвідом. Подібні заходи на даній ОП є особливо результативними через те, що у роботодавців працює багато випускників ЗВО, які мають доволі ґрунтовне розуміння змісту й особливостей ОК, які вивчають здобувачі. Сильною стороною у даному контексті є також різноманітність установ та організацій, які надають здобувачам зазначені вище можливості та паралельно виступають базами практик. Це дає змогу майбутнім фахівцям здійснити апробацію різних напрямів обраної професії. Ще однією сильною стороною ОП є приділення значної уваги підвищенню педагогічної й професійної майстерності НПП, що здійснюється у тому числі із застосуванням ресурсів створеного при ЗВО Інституту післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки. Окрім того, відділ міжнародних зв'язків ЗВО підтримує на високому рівні інформаційні ресурси, спрямовані на ознайомлення й заохочення здобувачів та НПП до участі в міжнародних стажуваннях, вебінарах, програмах, а також надає їм підтримку. Для стимулювання особистої професійної майстерності НПП застосовується позитивна практика морального і фінансово-преміювального заохочення. Створений інституційний мотиваційний фонд може бути прикладом для наслідування іншим ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Суттєвих слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 6 ЕГ не виявлено, проте значна кількість задіяних у реалізації ОП НПП має недостатньо широку публікаційну представленість у базах Scopus/Web of Science. Тому ЕГ рекомендує науково-педагогічним працівникам до завершення 2023-2024 н.р. посилити публікаційну активність у виданнях, включених до Scopus та Web of Science, у результаті чого опублікувати щонайменше 3 нові статті, які відповідатимуть змісту ОК за ОП. Також ЕГ рекомендує у зазначений термін впровадити результати опублікованих досліджень у навчально-методичне забезпечення за відповідними ОК.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ дійшла висновку, що усі підкритерії цілком відповідають вимогам, хоча і мають місце певні зауваження, зазначені в аналізі підкритеріїв та у секції слабких сторін. Для їх усунення ЕГ надано відповідні рекомендації. Так, за підкритеріями 6.1 та 6.2 встановлено, що академічна кваліфікація викладачів відповідає ОК ОП, які вони забезпечують, що дозволяє досягти визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. З'ясовано, що відбір НПП на займані ними посади вмотивований рівнем їх професіоналізму й компетентності, стажем науково-педагогічної роботи, науковими здобутками і постійним прагненням до самоудосконалення і підвищення кваліфікації. Процедури конкурсного добору у цілому є прозорими і зрозумілими, забезпечені відповідною нормативно-правовою базою університету. За підкритеріями 6.3 і 6.4 ЕГ було встановлено не лише загальну відповідність вимогам, але й сильні сторони ОП, які полягають у наявності дуже тісної співпраці НПП, гаранта і менеджменту підрозділу з роботодавцями і професіоналами-практиками, які регулярно залучаються до удосконалення ОП, активно взаємодіють з викладачами та здобувачами, залучають НПП до науково-професійної діяльності у їх установах та підприємствах, проходять спільні стажування з ними. За підкритеріями 6.5 та 6.6 також встановлено наявність сильних сторін ОП, що позитивно відбилося на загальній оцінці ЕГ за критерієм. Встановлено, що ЗВО здійснює стимулювання професійної і педагогічної майстерності викладачів як морального, так і фінансового характеру, створює можливості для підвищення кваліфікації і проходження стажувань. Відділ міжнародних зв'язків ЗВО підтримує на високому рівні інформаційні ресурси, спрямовані на ознайомлення й заохочення здобувачів та НПП до участі в міжнародних програмах і проєктах, надає їм підтримку. Для стимулювання особистої професійної майстерності НПП застосовується моральне і фінансово-преміювальне заохочення. Вирішальними для встановлення рівня відповідності критерію стали результати аналізу підкритеріїв 6.3, 6.4, 6.5 та 6.6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне забезпечення ОП було продемонстровано ЕГ під час зустрічі у Zoom і на відеозаписах. Були показані лабораторії, обладнані сучасними приладами у кількості, достатній для виконання різних видів наукових досліджень та виконання завдань здобувачами під час опанування ОК згідно ОП. Було продемонстровано лекційні та інші аудиторії, які знаходяться у хорошому стані. Особливо важливою є наявність у відносній близькості до навчального корпусу обладнаного бомбосховища. Аудиторії 1а, 6, 7, 26, 67 і 69 забезпечено мультимедійним обладнанням. У корпусі є доступ до Інтернету через WIFI. Здобувачам доступна їдальня. Здобувачі мають змогу поселитися у гуртожитку. Стан гуртожитків ЕГ вважає задовільним (<https://cutt.ly/4MIUJ9x>). На факультеті є Студентський Простір, який допомагає здобувачам краще працювати над командними завданнями та готуватися до занять. ОП забезпечують 4 навчальні лабораторії: «Геоінформаційних технологій і ландшафтного планування» (комп'ютерний клас), «Геоінформаційного моделювання і картографування», «Аналізу ґрунтів і природних вод» (детальний огляд: <https://cutt.ly/TMTFdph> і <https://cutt.ly/UMTFYsu>), «Комплексного атласного картографування». Здобувачам доступні також Чорногірський географічний стаціонар (<https://cutt.ly/MMTHsKe>); навчальні центри, студії і комплекси: Центр англійської академічної комунікації, Центр італійської мови і культури, Німецький мовний центр, Навчально-спортивний комплекс тощо (<https://cutt.ly/5N1HJL7>). Наукова бібліотека ЛНУ ім. Івана Франка (<https://cutt.ly/QMTHD2w>) є потужним матеріальним та цифровим ресурсом, який забезпечує освітній процес усім необхідним, надає доступ до баз Web of Science та Scopus, а також надає додаткові послуги (відеогляд: <https://cutt.ly/hMTGfW7>; колекції відкритого доступу: <https://cutt.ly/7MTHUAr>). На сайті бібліотеки наведено пояснювальні матеріали для здобувачів й НПП у відеоформаті щодо того, як користуватися різними базами й ресурсами. Окрім того, здобувачі мають доступ і до інших бібліотек, серед яких є Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника. ЕГ встановила наявність необхідного для реалізації ОП навчально-методичного забезпечення. Підручники, посібники та інші необхідні матеріали розміщено на сайті електронної бібліотеки факультету (<https://cutt.ly/tN1Hg3a>). Підрозділ має належне програмне забезпечення (ПЗ), яке дає можливість проводити заняття як традиційним шляхом, так і дистанційно. За аналізом наявної у вільному доступі інформації, ЕГ встановлено, що фінансові ресурси є достатніми та задовольняють досягнення цілей і ПРН ОП. Інформацію відображено на сайті ЗВО за 2014-2022 рр. (<https://cutt.ly/jN1JirE>). Таким чином, ЕГ вважає, що продемонстровані матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення відповідають цілям та програмним результатам навчання, а наявні розвинена інфраструктура, фінансові ресурси, навчально-методичне забезпечення, обладнання і ПЗ у цілому є достатніми для реалізації освітнього процесу за ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення експертизи ЕГ встановлено, що доступ НПП та здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для опанування ОК та здійснення науково-педагогічної діяльності за ОП є безоплатним. В університеті засобами Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка надається вільний доступ до засобів «Центру учбової літератури» ЦУЛ, який має виокремлену категорію «природничі та технічні науки» (<https://cutt.ly/NN1La4I>); баз даних Web of Science та Scopus (<https://cutt.ly/zN1KDRS>); інших ресурсів університету (<https://cutt.ly/6N1ZTVJ>). У корпусах університету, в яких проводяться заняття, бібліотеці і гуртожитках наявний вільний та безкоштовний доступ до Інтернету через WiFi. Отже, ЗВО забезпечує вільний та безоплатний доступ

НПП та здобувачів до необхідної в межах ОП інфраструктури та інформаційних ресурсів, що підтверджено під час зустрічей з учасниками освітнього процесу – гарантом, НПП, здобувачами, представниками студентського самоврядування.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Огляд матеріально-технічної бази, що використовується для реалізації ОП надав можливість ЕГ дійти висновку, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та НПП, дозволяє задовольнити їх потреби й інтереси. Проведені зустрічі зі здобувачами, викладачами та сервісними службами надали ЕГ змогу переконалися в тому, що у ЗВО забезпечені усі необхідні умови для ефективної організації освітнього процесу. Зокрема, безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти і НПП була підтверджена під час бесіди із представником відділу охорони праці. Навчальні приміщення відповідають усім необхідним нормам, у тому числі й вимогам правил пожежної безпеки. Наявне належним чином облаштоване укриття, яким учасники освітнього процесу можуть скористатися при оголошенні повітряної тривоги. Здобувачі ознайомлені з правилами поведінки при звучанні сигналів повітряної тривоги. Приміщення ЗВО забезпечені засобами протидії поширенню вірусу COVID-19. Проведені для ЕГ онлайн-трансляції та надані представниками ОП відеоматеріали підтверджують наведену вище інформацію. Медпункт розташований у головному корпусі ЗВО в аудиторії 067 (<https://cutt.ly/XN11hUJ>). Захистом психічного здоров'я здобувачів опікується Психологічна служба (<https://cutt.ly/7N11lkt>). Її ефективність було підтверджено під час зустрічей зі здобувачами, гарантом, а також при безпосередньому спілкуванні з представником психологічної служби університету. Також у ЗВО створено Центр соціального розвитку і громадських ініціатив, який надає допомогу і підтримку здобувачам, НПП та іншим співробітникам в умовах правового режиму воєнного стану та з інших питань. У гуртожитку наявні умови для комфортного та безпечного проживання. Отже, ЕГ підтверджує, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та дозволяє задовольнити їх потреби й інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час проведення експертизи ЕГ з'ясувала, що здобувачам надається регулярна і дієва підтримка на усіх рівнях. На зустрічах здобувачі та представники студентського самоврядування зазначили, що ЗВО у цілому і даній ОП притаманна студентоцентричність і здобувачі дуже пильно контролюють роботу структур ЗВО, які, у свою чергу, якісно забезпечують організаційну підтримку здобувачам, завжди враховують їх інтереси при прийнятті рішень. ЕГ дійшла висновку, що здобувачі мають позитивні взаємовідносини із ЗВО, менеджментом факультету і кафедри, деканатом. З ними налагоджена якісна комунікація, у тому числі через месенджери Telegram та Viber, офіційний сайт ЗВО <https://www.lnu.edu.ua>, соціальні мережі та відеосервіси Facebook, Instagram, Youtube, особисті контакти з порадиниками груп та викладачами. Нормативно-правову базу ЗВО, що регламентує механізми освітньої, організаційної, інформаційної тощо підтримки здобувачів складають Положення про надання платних освітніх та інших послуг (<https://cutt.ly/VN18DVH>), Правила призначення академічних стипендій (<https://cutt.ly/oN18GK7>), Порядок призначення соціальних стипендій (<https://cutt.ly/dN18CJt>). У ЗВО функціонують різноманітні відділи і центри, які також надають інформаційну підтримку здобувачам (<https://cutt.ly/8N1809Y>). Також існує Центр підтримки студентських сервісів (<https://cutt.ly/CN14rWt>), який надає консультативну ІТ допомогу. Окрім офіційних ЗМІ, у ЗВО діють також і вільні студентські мас-медіа. У період дистанційного навчання консультування здобувачів здійснюється із використанням платформи Teams, системи Деканат, середовища Moodle. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється за рахунок надання житла на час навчання в гуртожитках, призначення соціальних пільг та стипендій, що зазначено у Правилах прийому до ЗВО. Інформація про таку підтримку наявна, зокрема, на ресурсі <https://cutt.ly/LN14PxR>.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановлено, що на поточний момент особи з особливими потребами за ОП не навчаються. Проте у ЗВО є все необхідне для забезпечення їх прав і освітніх можливостей. Інформація для людей з особливими потребами висвітлена на ресурсі <https://cutt.ly/jNoqyR1>. Права на освіту особам з особливими потребами забезпечуються наступною нормативно-правовою базою ЗВО: Статут університету (<https://cutt.ly/UN164yh>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/1Noqqoe>), Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення у ЗВО (<https://cutt.ly/wNoqyLV>). В університеті створено «Ресурсний центр з інклюзивної освіти» (<https://cutt.ly/DNoqAso>). У ЗВО є мобільний сходовий підйомник РTR-130, який може бути переміщено на факультет за необхідності. Здобувачам, які за станом здоров'я або з інших поважних причин не можуть відвідувати заняття, може бути надано можливість навчатися за індивідуальним графіком. Під час огляду матеріально-технічної бази в онлайн-режимі та у відеозаписах, ЕГ з'ясувала, що приміщення ЗВО та гуртожитки у цілому мають інфраструктуру, необхідну для забезпечення можливості пересування людям з особливими потребами. ЕГ пересвідчилася в тому, що особам з особливими потребами у ЗВО створено належні умови для реалізації права на освіту.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Нормативно-правову базу, яка регулює політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО становлять: Кодекс академічної доброчесності <https://cutt.ly/1N0eHo7>, Статут Львівського національного університету імені Івана Франка (<https://cutt.ly/xN0e2e5>), Правила внутрішнього розпорядку університету (<https://cutt.ly/bN0e7I6>), Положення про постійні комісії Вченої ради Львівського національного університету імені Івана Франка (<https://cutt.ly/9N0rhPm>). Під час зустрічей викладачі і здобувачі підтвердили, що в процесі реалізації ОП конфліктних ситуацій не виникало, а на кафедрі панує атмосфера доброзичливості та партнерства. Проте на випадок виникнення конфліктних ситуацій, вони вирішуватимуться спочатку на рівні кафедри, завідувача кафедри, далі – декана і заступників декана, вченої ради факультету. Якщо ж на рівні кафедри і факультету конфліктну ситуацію не вдасться розв'язати, це питання розглядатиме Комісія з питань етики та професійної діяльності ЗВО (<https://cutt.ly/KN0rsJ5>). Окрім того, у ЗВО є телефон Довіри, на який здобувачі можуть зателефонувати; або вони можуть написати на електронну адресу відповідної служби dovira_lnu@ukr.net, звернутися в Електронну приймальню (<http://helpdesk.lnu.edu.ua>). З питань корупції у разі необхідності здобувачі можуть звертатися до Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/9N0rEWo>). Отже, ЕГ пересвідчилася в тому, що правила вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО є чіткими й зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Вони передбачають процедури щодо розгляду повідомлень про конфлікти, корупцію, домагання та будь-яку іншу дискримінацію.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Перш за все, сильною стороною ОП є доволі розвинена матеріально-технічна база – ОП забезпечують 4 навчальні лабораторії: «Геоінформаційних технологій і ландшафтного планування» (комп'ютерний клас), «Геоінформаційного моделювання і картографування», «Аналізу ґрунтів і природних вод», «Комплексного атласного картографування»; 6 аудиторій забезпечено мультимедійним обладнанням. Здобувачам доступні Чорногірський географічний стаціонар, різноманітні навчальні центри, студії і комплекси, на факультеті є Студентський Простір. Водночас Наукова бібліотека ЛНУ ім. Івана Франка є потужним матеріальним та цифровим ресурсом, який не лише забезпечує освітній процес усім необхідним, але й надає вільний доступ до різноманітних ресурсів, включаючи наукометричні бази Web of Science та Scopus. Здобувачі мають доступ і до інших бібліотек, серед яких є відома Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника. Також ЕГ хотіла б особливо відмітити якісно облаштоване укриття на випадок повітряної тривоги. Позитивною практикою є забезпечення всебічної підтримки здобувачів і НПП різноманітними службами університету, у тому числі за рахунок функціонування спеціально створеного при ЗВО Центру соціального розвитку і громадських ініціатив, який надає допомогу і підтримку усім учасникам освітнього процесу в умовах правового режиму воєнного стану та з інших питань.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Навіть враховуючи потужність матеріально-технічної бази, яка використовується для потреб ОП, ЕГ рекомендує здійснювати її періодичне оновлення, зокрема, в частині програмного забезпечення, а саме – до завершення 2023-2024 н.р. оновити можливість використання програмного забезпечення ГІС для підтримки конкурентоспроможності освітньої програми на ринку освітніх послуг.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ дійшла висновку про загальну відповідність Критерію 7 – усі підкритерії цілком відповідають вимогам, хоча і мають місце певні зауваження, зазначені в аналізі підкритеріїв та у секції слабких сторін. Для їх усунення ЕГ надано відповідні рекомендації. Так, за підкритеріями 7.1 та 7.2 встановлено наявність сильних сторін ОП, зокрема, хорошого матеріально-технічного і програмного забезпечення для успішної реалізації ОП, у тому числі і в умовах дистанційного навчання. У лабораторіях та аудиторіях наявне усе необхідне для здійснення освітнього процесу

обладнання – лабораторні прилади, комп'ютери, мультимедійні пристрої. У ЗВО сформований потужний бібліотечний фонд, забезпечується доступ до інформаційних ресурсів, включаючи наукометричні бази Scopus та Web of Science, є можливість звертатися до інших бібліотечних фондів. ЗВО забезпечує вільний та безоплатний доступ НПП та здобувачів до необхідної в межах ОП інфраструктури та інформаційних ресурсів. За підкритеріями 7.3 та 7.4 встановлено, що освітнє середовище є безпечним і дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів. Наявне якісно облаштоване укриття на випадок повітряної тривоги. Для здобувачів та НПП здійснюється підтримка різного виду, у тому числі психологічна. У період дистанційного навчання консультування здобувачів та забезпечення освітнього процесу здійснюється із використанням платформи Teams, системи Деканат, середовища Moodle. У ЗВО створено Центр соціального розвитку і громадських ініціатив, який надає допомогу і підтримку здобувачам, НПП та іншим співробітникам в умовах правового режиму воєнного стану та з інших питань, що, безумовно, є позитивною практикою і прикладом для наслідування іншим ЗВО та ОП. За підкритеріями 7.5 і 7.6 з'ясовано, що особам з особливими потребами у ЗВО створено належні умови для реалізації права на освіту як в правовому, так і в матеріально-технічному планах. Зокрема, у ЗВО є мобільний сходовий підйомник PTR-130, який може бути переміщено на факультет за необхідності. Здобувачам, які за станом здоров'я або з інших поважних причин не можуть відвідувати заняття, може бути надано можливість навчатися за індивідуальним графіком. Правила вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО є чіткими й зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Під час зустрічей викладачі і здобувачі підтвердили, що в процесі реалізації ОП конфліктних ситуацій не виникало, а на кафедрі панує атмосфера доброзичливості та партнерства. Вирішальними для встановлення рівня відповідності критерію стали результати аналізу підкритеріїв 7.1 та 7.3.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ході проведення акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що в ЛНУ ім. Івана Франка послідовно дотримуються визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Прикладна екологія» другого освітнього рівня. Ці процеси забезпечуються рядом внутрішніх нормативних документів. До них належать: Положення про організацію освітнього процесу <https://cutt.ly/LNmMSSy>, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти <https://cutt.ly/sNmMjI8>, Положення про Центр забезпечення якості освіти <https://cutt.ly/tNmMQRK>, Методичні рекомендації щодо розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та закриття освітніх програм <https://cutt.ly/PNm10Ew>. Вони містять доступну для всіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів інформацію, що стосується реалізації та вдосконалення. Відповідно до методичних рекомендацій, моніторинг ОП здійснюється на локальному (члени робочої групи) і загальноуніверситетському (ЦЗЯО, відділ моніторингу, НМК) рівнях. Перегляд ОП здійснюється щороку. Встановлено, що ЗВО систематично проводить опитування щодо ОП, її змісту (забезпечення практичної/теоретичної підготовки, методи проведення занять, перелік дисциплін тощо). За запитом ЕГ було надано результати таких опитувань у 2019 та 2020 роках. Результати опитувань за 2022 рік доступні за посиланням <https://cutt.ly/zNm9CAK>. Останні зміни в ОП відбулися у 2022 році. ЕГ у відповідь на запит щодо оновлення було надано скан-копію витягу з протоколу №10 засідання кафедри конструктивної географії та картографії. Згідно з текстом цього документу, до переліку вибіркових дисциплін було додано “Геоекологічні дослідження басейнових систем” та “Геоекологічне прогнозування та оцінювання екологічних ризиків”. Також було додано нормативну дисципліну “Заповідна геосозологія”. Вищеперелічені зміни відбулися з ініціативи стейкхолдерів. Також було скориговано назву дисципліни з “ГІС технології в екології” на “Геоінформаційні системи в екології” та уніфіковано навчальний план.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ відзначає, що здобувачі вищої освіти досить активно залучені до процесів періодичного перегляду ОП. Перш за все, про це свідчать опубліковані результати опитувань, що періодично проводяться Центром забезпечення якості освіти. У ході відео-зустрічі даний факт було підтверджено особисто. Крім цього, учасниками було зазначено про проведення систематичних анонімних опитувань викладачами на платформі Moodle щодо рівня задоволеності після прослуховування дисциплін. Також окремі здобувачі періодично беруть участь у засіданнях кафедр. Зокрема, здобувачка У. Морозовська підтвердила цей факт. Воно зазначила, що гарант та викладачі кафедри проводили безпосередні усні консультації зі здобувачами щодо можливостей покращення ОП. Також, відповідно до тексту ОП 2021 року, до складу робочої групи з розробки ОП входила здобувачка М. Вишотравка, яка наразі навчається у Чеській Республіці. У групі з розробки ОП 2022 року від здобувачів вказана аспірантка М. Теслович. Експертна група відзначає активну роль органів студентського самоврядування у забезпеченні якості ОП “Прикладна екологія” та освітнього процесу в цілому. Такі здобувачі беруть участь у засіданнях вченої ради (частка здобувачів складає 10%). Так, голова профспілкової організації М. Спересенко під час відеозустрічі повідомив, що інтереси здобувачів цілком враховуються і всі питання, які студенти ставлять на розгляд обговорюються, рішення беруться до уваги. Таким чином, ЕГ робить висновок про залученість здобувачів до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнерів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці беруть участь у процесі періодичного перегляду освітньої програми. Це було підтверджено наданими додатковими документами (витяги з протоколів засідань кафедри конструктивної географії та картографії №8 від 31.01.2022 та №9 від 08.02.2022). Саме роботодавцями (Департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації та Басейнове управління річок Західного Бугу та Сяну) було внесено 2 з 4 пропозицій до зміни ОП під час її останнього перегляду. У ході проведення відеозустрічей факт безпосередньої участі у процесах періодичного перегляду ОП було підтверджено особисто. Також роботодавці надають свої рецензії та відгуки за ОП, зокрема на сайті Географічного факультету опубліковано документи від Карпатської гідрометеорологічної обсерваторії <https://cutt.ly/ZNWG2dR> та Управління екології та природних ресурсів департаменту містобудування Львівської міської ради <https://cutt.ly/KNWG8Zi>. Варто відзначити, що відповідно до отриманих додаткових документів, географічний факультет має численні угоди про співпрацю з багатьма державними та установами ПЗФ України (ПЗ “Горгани”, НПП “Гуцульщина”, “Північне Поділля”, “Прип’ять-Стохід”). У 2021 році відділом кар’єрного розвитку та співпраці з бізнесом було проведено опитування серед роботодавців ЗВО, результати якого представлені за посиланням <https://cutt.ly/4NIF6IV>. Очевидно, така система збору інформації дозволяє оцінювати лише загальноуніверситетські тенденції щодо співпраці з роботодавцями, тому експертна група рекомендує запровадити практику проведення періодичного опитування роботодавців безпосередньо межах даної ОП. Це дозволить покращити комунікацію та отримувати більш об’єктивні відгуки від цієї групи стейкхолдерів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми.

За даною ОП випуск здобувачів здійснювався 2020 р. та 2021 р. На зустрічі з ЕГ були присутні випускники обох років. Вони підтвердили, що ЗВО, зокрема представники кафедри конструктивної географії та картографії періодично контактують з колишніми здобувачами. Також гарант програми продемонструвала обізнаність щодо місць працевлаштування випускників. У ЗВО функціонує Асоціація випускників Львівського університету <https://alumni.lviv.university/>, що об’єднує активних випускників ЗВО та реалізує різноманітні проекти. Окремим структурним підрозділом, що забезпечує зв’язок з випускниками є Відділ кар’єрного розвитку та співпраці з бізнесом <http://work.lnu.edu.ua/>. Його діяльність орієнтована на потреби кар’єрного розвитку студентів, випускників та викладачів ЛНУ, що реалізується через активну комунікацію й співпрацю із бізнесом, державним сектором, освітнім та експертним середовищем. За ініціативи відділу проводяться опитування випускників. З результатами за 2021 рік можна ознайомитися за посиланням <https://cutt.ly/dNRwbNa>. ЕГ відмічено посилання на опитування випускників і на офіційному сайті ЗВО <https://lnu.edu.ua/home/employers-and-partner-survey/>. Проте Google-форма виявилася вже закритою. Таким чином, отримані докази дають підстави вважати ЕГ, що практика збирання та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників за ОП “Прикладна екологія” реалізується на достатньому рівні. ЕГ рекомендує оновити посилання на опитування на офіційному сайті ЗВО.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Основними структурними підрозділами, що займаються регулюванням системи забезпечення якості вищої освіти у ЛНУ ім. Івана Франка є Центр забезпечення якості освіти <http://education-quality.lnu.edu.ua/>. Недоліки в освітній програмі та освітній діяльності в основному виявляються за допомогою проведення систематичних опитувань здобувачів щодо якості ОП (для здобувачів-магістрів - на 2 році навчання) та навчальних дисциплін (щосеместру) через системи Microsoft Forms та “Деканат” відповідно. Результати презентуються на вченій раді Університету. Під час відеозустрічі представники ЦЗЯО повідомили, що в залежності від рівня виявлення недоліків, питання можуть вирішуватися як безпосередньо з гарантом, так і на рівні факультету та ЗВО в цілому. Керівник Центру І. Іваночко зазначила, що на ОП “Прикладна екологія” під час проведення опитувань суттєві недоліки не виявлені. При ознайомленні з сайтом ЦЗЯО, ЕГ виявила змістовний звіт моніторингу якості освіти у ЗВО за 2020 рік <https://cutt.ly/PNIMCYE>. ЕГ рекомендує продовжувати практику прозорого та відкритого представлення результатів подібної щорічної діяльності, що буде спрямована на підвищення ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості. Таким чином, експертна група відзначає, що в цілому система забезпечення якості вищої освіти у ЛНУ ім. Івана Франка дозволяє вчасно та адекватно реагувати на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітня програма акредитується вперше. ЛНУ ім. Івана Франка дотримується практики публікації результатів попередніх експертиз на офіційному сайті <https://lnu.edu.ua/accreditation-of-educational-programs-2021-2022/>. ЕГ ознайомилися із зауваженнями та пропозиціями, що були сформовані у результаті вже проведених акредитаційних експертиз у ЗВО. У результаті аналізу було з'ясовано, що ЗВО значною мірою враховує надані рекомендації. Так, наприклад, за результатами акредитаційної експертизи ОП за спеціальністю 106 Географія у 2021 році було рекомендовано запровадити практику публікації рецензій-відгуків стейкхолдерів. Дана рекомендація врахована в межах даної ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Експертна група вважає, що культура якості вищої освіти сформована на достатньому рівні і ЗВО активно сприяє постійному покращенню освітнього процесу. Всі учасники освітньої діяльності (керівний склад ЗВО, здобувачі, викладачі та роботодавці) активно долучаються до розвитку ОП. Це відбувається на різних рівнях: від обговорень в межах робочої групи ОП та засідань кафедри до засідань вченої ради факультетів та загальноуніверситетської. Дані факти було підтверджено як особисто у ході проведення відеозустрічей, так і наданими додатковими документами. ЕГ відзначає активне залучення здобувачів та роботодавців до цього процесу. Періодично проводяться опитування щодо рівня задоволеності якістю освітньої діяльності серед здобувачів. Також, культура якості у ЗВО реалізується через популяризацію дотримання політики доброчесності. Доказом цього є проведення просвітницьких заходів, зокрема на кафедрі конструктивної географії та картографії, в межах якої реалізується ОП "Прикладна екологія" <https://geography.lnu.edu.ua/news/na-zasidanni-kafedry-konstruktyvnoi-heohrafii-i-kartohrafi-obhovoreno-pytannia-dotrymannia-zasad-akademichnoi-dobrochesnosti>. Також були проведені опитування серед науково-педагогічного персоналу в рамках проекту «Ініціативи академічної доброчесності та якості освіти» <https://geography.lnu.edu.ua/news/opytuvannia-proiektu-initsiatyvy-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-iakosti-osvity>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У межах ОП «Прикладна екологія» відбувається активна залученість здобувачів та роботодавців до перегляду освітньої програми шляхом проведення опитувань студентів, особистого спілкування та засідань робочих груп. Їх пропозиції та зауваження в подальшому неодмінно враховуються, що було підтверджено особисто під час спілкування з ЕГ та наданими додатковими документами. Активна участь органів студентського самоврядування у забезпеченні якості освітнього процесу та ОП під засідань Вченої Ради. Також експертна група відзначає активне обговорення ОП на різних рівнях системи забезпечення якості освіти ЗВО: на засіданнях кафедри, Географічного факультету та Вченої Ради ЛНУ ім. Івана Франка.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До слабких сторін ЕГ відносить відсутність проведення опитувань роботодавців у межах ОП "Прикладна екологія" та наявність неактивних посилань на опитування випускників. ЕГ рекомендує гаранту ОП "Прикладна екологія" забезпечити впровадження щорічної практики проведення анонімних опитувань роботодавців-стейкхолдерів в термін протягом 2 місяців після випуску здобувачів-магістрів 2-го року навчання. Також, рекомендовано Відділу кар'єрного розвитку та співпраці з бізнесом оновити опитування для випускників на офіційному сайті ЛНУ ім. Івана Франка до 01 січня 2023 року.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Експертна група відзначає залученість роботодавців та об'єднань здобувачів до періодичного обговорення та перегляду освітньої програми. Систематично здійснюється моніторинг якості ОП ЦЗЯО шляхом опитувань. Система забезпечення якості вищої освіти сформована на достатньому рівні та дозволяє в повній мірі реалізовувати освітній процес в межах ОП "Прикладна екологія". ЕГ визначає, що вирішальні підкритерії для даного критерію (8.1 - дотримання процедур, що пов'язані з ОП, 8.2 - участь здобувачів у покращенні ОП, 8.5 - система внутрішнього забезпечення якості ЗВО) загалом відповідають вимогам. Виявлені недоліки у підкритеріях 8.3 та 8.4 (відсутність опитувань роботодавців та неактивні посилання для випускників на офіційному сайті ЗВО відповідно) є

несуттєвими та можуть бути виправлені впродовж 1 року. Тому експертна груп колегіально встановлює загальну відповідність даної освітньо-професійної програми критерію 8. програми критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу ЛНУ ім. Івана Франка, є чіткими та зрозумілими. Офіційний сайт ЗВО містить вкладку “Документи університету” <https://lnu.edu.ua/about/university-today-and-tomorrow/documents/>. За вказаним посилання можна ознайомитися зі Статутом Університету, документами про організацію та забезпечення якості освітнього процесу (Положення про організацію освітнього процесу у ЛНУ ім. Івана Франка, Положення про порядок забезпечення вільного вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у ЛНУ ім. Івана Франка та інші), Положенням про забезпечення академічної доброчесності та Кодексом академічної доброчесності, Колективним договором на 2021-2024 рр. тощо. Також у вільному доступі наявні щорічні Звіти ректора та різні фінансові документи. Офіційний сайт доступний трьома мовами (українською, англійською та німецькою), має зручний інтерфейс, інформація активно оновлюється. У вкладці Факультети <https://lnu.edu.ua/about/faculties/> можна перейти на сайт географічного факультету <https://geography.lnu.edu.ua/>, де розміщена детальна інформація для здобувачів саме цього структурного підрозділу (новини, оголошення, інформація, що стосується освітнього процесу). У ході відеозустрічей всі учасники підтвердили доступність інформаційного забезпечення. На основі отриманих доказів, ЕГ вважає, що права й обов'язки послідовно дотримуються усіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП «Прикладна екологія» в ЛНУ ім. Івана Франка.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Текст проекту ОП “Прикладна екологія” доступний за посиланням <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/OPP-101-master-Applied-ecology-2022.pdf> та опублікований не пізніше, ніж за місяць до затвердження ОП. Для отримання зауважень та пропозицій зазначена актуальна електронна адреса. Експертною групою відзначено позитивну практику опублікування отриманих рецензій-відгуків від стейкхолдерів. Для зручності усіх зацікавлених сторін, що бажають долучитися до покращення ОП та вчасно надати свої пропозиції, ЕГ рекомендує вказувати актуальні терміни проведення процесу обговорення ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Уся необхідна інформація щодо освітньої програми розміщена за посиланням <https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/ecology-master>, зокрема ОП за 2022 <https://cutt.ly/INv1wBK> та 2021 рр. <https://cutt.ly/RNv1pDV>, навчальні плани за ці ж роки <https://cutt.ly/NNv1nG2>, <https://cutt.ly/ONv1TLe>. Для зручності пошуку здобувачів, інформацію про навчальні дисципліни (у тому числі силабуси) було розміщено у відповідності до семестру, в якому вони прослуховуються. Проте ЕГ відзначає невідповідність розміщення окремих дисциплін. Так, відповідно до навчального плану 2022 р. “ГІС в природоохоронній справі” та “Просторовий аналіз геоданих” є дисциплінами 3 семестру, а дисципліна “Суспільно-просторові системи сфери послуг” є вибірковою, хоча розміщена у блоці нормативних. Експертна група рекомендує привести у відповідність розміщення навчальних дисциплін відповідно до актуального навчального плану.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО демонструє політику відкритості та прозорості. Усі внутрішні документи, що регулюють діяльність освітнього процесу у ЗВО є зрозумілими та чіткими. Інформація про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) є достовірною та доступною для всіх зацікавлених сторін. Наявний активний зворотній зв'язок щодо обговорення проекту ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкими сторонами є неопубліковані терміни проведення обговорення проекту ОП та невідповідність дисциплін та семестрів на сайті і в навчальному плані 2022 р. ЕГ рекомендує гаранту ОП забезпечити публікацію на сторінці, де розміщений проект ОП на 2023-2024 рр., кінцевої дати його обговорення в термін не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення цієї процедури. Також, рекомендовано в термін до 1 січня 2023 року скоригувати розміщення вибіркового навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЗВО демонструє політику відкритості та прозорості. Усі внутрішні документи, що регулюють діяльність освітнього процесу у ЗВО є зрозумілими та чіткими. Інформація про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) є достовірною та доступною для всіх зацікавлених сторін. Офіційний сайт систематично поповнюється актуальною інформацією. Наявний активний зворотній зв'язок щодо обговорення проекту ОП. Тому ЕГ встановлює цілковиту відповідність, підкритерію 9.1. Виявлені недоліки у підкритеріях 9.2 та 9.3 (відсутність опублікованих термінів обговорення ОП та невідповідне розміщення вибіркового дисциплін у семестрах відповідно) несуттєво впливають на якість освітнього процесу. Таким чином, зважаючи на сильні і слабкі сторони, загальну відповідність усіх критеріїв експертна група визначила, що ОПП за спеціальністю 101 «Прикладна екологія» відповідає рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B

Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Архипова Людмила Миколаївна

Члени експертної групи

Гаврилюк Максим Никандрович

Кофанов Олексій Євгенович

Тесьолкіна Тетяна Сергіївна